

III 4321 L₁

A FELSŐ-ZEMPLÉNI
EV. REFORM. EGYHÁZMEGYE

1906. ÉV SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN ABARÁN
≡ TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK ≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

PÉTER MIHÁLY

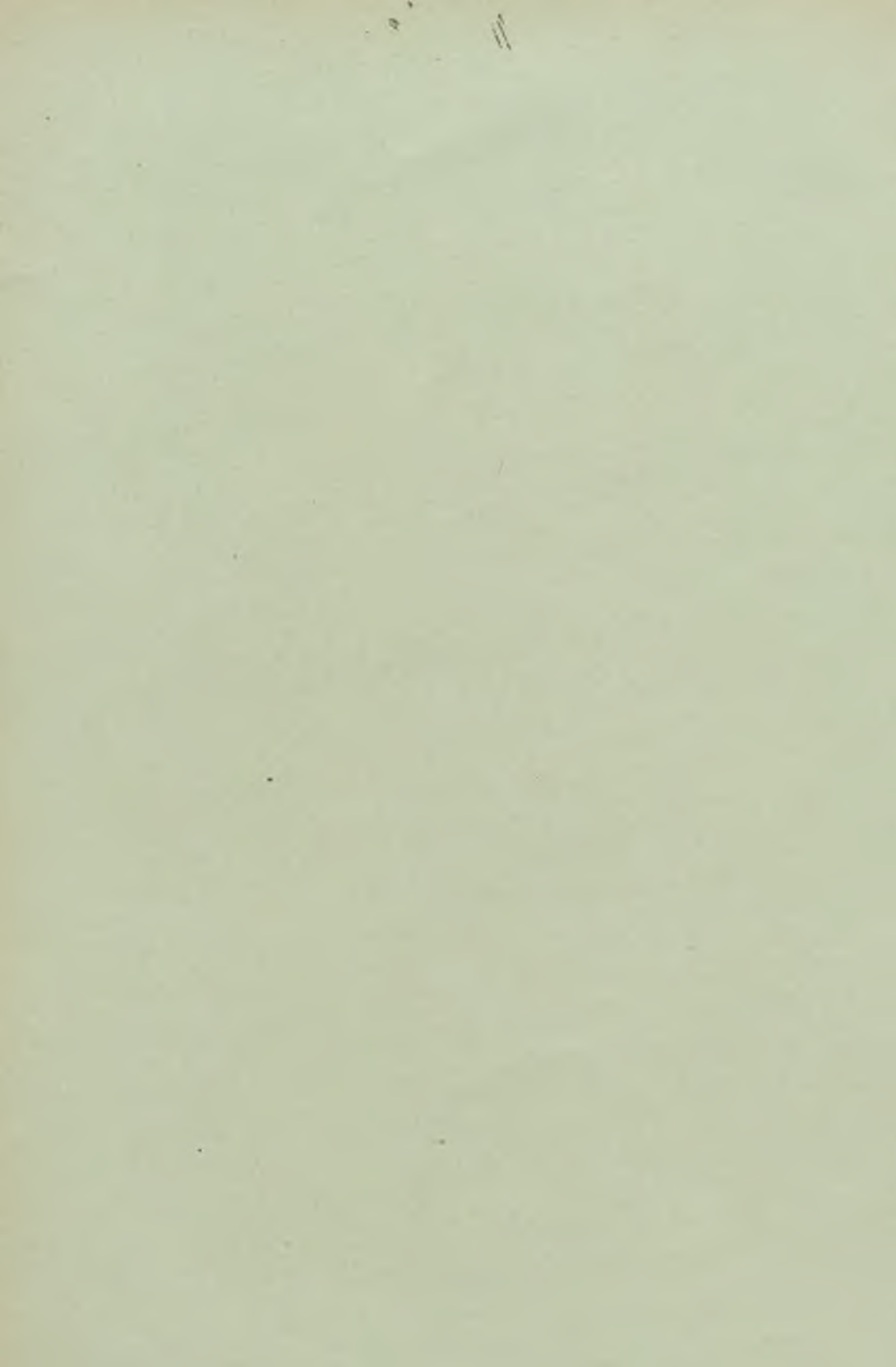
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXIV. FÜZET.

SÁROSPATAK, 1906.

NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.

M. 4321 k. 7

A FELSŐ-ZEMPLÉNI
EV. REFORM. EGYHÁZMEGYE

1906. ÉV SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN ABARÁN
≡ TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK ≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

PÉTER MIHÁLY

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXIV. FÜZET.

SÁROSPATAK, 1906.

NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus Ernő egyházmegyei gondnok kettős elnökléte alatt: Fejes István tb. esperes, s.-a.-ujhelyi lelkész, Szeghő Béni, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály, Virág József papi, — Dókus Gyula, Nemes Lajos, Diószeghy János viági tanácsbírák. Dr. P'sépy Tihamér egyházmegyei ügyész. Horkay Bertalan abarai, Cseh Pál alsómihályi, Hubay Bertalan bodzásújlaki, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Janka Károly homonnai missiói, Rácz József kistráskai, Szombathy Antal kolbásai Melkó István ladamóci, Erdélyi András lasztóci, Tomory Pál magyariszépi, Kiss Tamás málczaei, Sztankovics Lajos nagyráskai, Kozma Gedeon szöllöskei, Nyitray Lajos tussai lelkészek. Baczó Balázs nagytoronyai, Sallay Béla nagybári-i s.-lelkész. Várady Pál és Karakó Ferenc tanító-testületi képviselők. — Mint egyházi küldöttek: Komáromi Mihály gondnok abarai, Ilosvay Zsigmond főgondnok alsómihályi, Matta János gondnok bánóci, Varkondy Pál gondnok vásárhelyi, Szanyó János gondnok deregnyői, Nemes Sándor főgondnok gálzsécsi, Persenszky Lajos presbyter homonnai, N. Tóth János gondnok kisbári-i Csörgő András gondnok hegyi-i, Szombathy Antal gondnok ladmóci, Szabó István presbyter málczaei, Bodor Gábor presbyter varannói, Nádházy Károly gondnok kistoronyai küldöttek, több tanító és számos érdeklődő.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi, Dókus László világi főjegyzők. Sütő Kálmán papi, Bernáth Aladár világi aljegyzők.

1. A közgyűlést a templomban tartott istenisztelest előzte meg, amely alkalommal Hutka József esperes a mai nap jelentőségéhez méltó, szép imádságban emelte fel a lelkeket az áldások Istenéhez, amint következik:

Tégedet imádni s veled társalogni óhajtunk ez ünnepi órában jószágnak és bölcsességnek kiapadhatatlan forrása, Szent Isten, Édes Atyánk! mert egyedül tetőled száll alá ránk minden jó adomány és tökéletes ajándék onnan felül a magas egekből! Hálával borulunk le előtted s imádunk mindenek előtt azért, hogy a mult éjjel életünket, egészségünket megtartva jó adományként békességben vezéreltél el a szent hajlékba!

Adományaidról elmélkedve s kezeid alkotmányát szemlélve imádunk s dicsőítünk tégedet továbbá azért, mert a te adományod s kezeden alkotása a természeti, az anyagi világ a rajta levő élő valóságokkal; a meny boltozatján a nap, hold és csillagok, a te kezeden teremtsései; azok a te általad rendelt örök törvények szerint futják pályájokat. Szádnak mondása, hogy: „míg föld léssen, vetés és aratás meg nem szűnnek“ mint örök törvény, változhatlanul fennáll. Ezért az évnek szakaszai: a tél, tavasz, nyár és ős bölcs rendelésed szerint sietnek kitzűzött céljok felé!

Ilyen változhatlan bölcs törvények szerint kormányoztad régente s kormányozod mostaniglan a világi erkölcsi világrendet is!

Minket, embereket a te képedre és hasonlatosságodra teremtén, hogy a föld urai és királyai lehessünk, halandó testünkbe leheltél hallhatatlan lelket, amely szerint a te isteni lényednek bennünk lakozó szikrája, egyfelől arra tanít, hogy míg e földön lakunk, miképp használjuk fel bölcsen és bünt kerülve a te testi áldásaidat; addig másfelől mindig ég felé törve, szüntelen figyelmeztet, hogy a test csak por és hamú, ez a föld csak ideiglenes vándortanyánk s hogy örök, romolhatatlan hajlékunk ott van fent, a mennyei hazában, nekünk tehát nem annyira a test mulandó javaiért, mint inkább a léleknek örök romolhatatlan kincseiért kell főképen munkálkodnunk!

Óh te jó Atyánk és Istenünk! miként apáink erőtlének voltak, hogy önmaguktól magasabb lelki életre emelkedjenek, akkép mi is az ő gyarló s bűnben megfogamzott maradékaik képtelenek volnánk e föld alacsony téreiről fel hozzád, örök világosságod fénylakába hatolni, ha segítő karjaid, miként jó atya gyermekeit kézen fogva nem vezetnének!

Hogy a természeti világ felett ne a sötétség hanem a világosság uralkodjék, mint jó adomány és tökéletes ajándékul szélyel löveltél a földre a napnak örök világosságot és melegséget adó sugarait s akként rendezted be e világ alkotmányát, hogy annak leg-
etrejtettebb zugába is behatoljon életet és tenyészetet adó világossága!

Épen ily bölcsen rendelted és intézted el az erkölcsi világrendnek sorsát is! Mint jó adomány s tökéletes ajándékul időről-időre állítottál embereket s gondoskodtál módok és eszközökről, akik és melyek által bevilágítottad e föld sötétedni kezdő tereit s új életre keltetted elkietlenülni kezdő pusztaságait!

A hajdankorban Mózesnek, a te választott férfiadnak égő csipkebokor lángjában jelentetted ki a te akaratodat; Izráelnek, a te népednek villámlás és mennydörgés között adtad ki a te szent parancsolataidat! És mindannyiszor, valahányszor az idők folyamán a sötétség borulata akarta eltakarni a világosságot s e miatt szükség volt a te isteni akaratodnak kijelentésére, mindig megtaláltad az utat és módot, hogy az emberiség életében a világosság napja felragyogjon s világoľjon s melegséget terjesszen!

Az idők teljességében a lelki világosság elterjesztésére s a te országodnak már itt e földön való megalapítására elküldötted emberi ábrázatban e földre a te egyetlen egyszülött fiadat, ami megváltónkat, Urunk Jézus Krisztust, aki vére hullásával a te szent akaratodból új lelki világot teremtett s új szövetséget kötött közötted s a föld népe között! A te szent fiad által kötött új szövetségnek a lelki világosságnak és melegségnek ilyen ápolója és terjesztője itt e földön, közelebbről szép magyar hazánk és vármegyénk területére telepített ev. ref. anyaszentegyház is s annak egyik alkotórésze: a felsőzempléni ev. ref. egyházmegye. Te voltál és te vagy az óh jó Atyánk! — aki, — miként hajdan Izráel népének a sinai hegyen kőtáblákra írva kiadtad a tíz parancsolatot, akként nekünk is, ami anyaszentegyházunk élére általad elhívtad által alkotmányt és törvényeket adtál, melyek szerint kormányoztatva s kormányozva lelkikincsek megszerzésére igyekszünk s törekszünk a lelki világosság és szeretet országának, a te országodnak már itt e földön való megalapítására!

A te bölcs akaratodból megalkotott törvényeink szerint te rendelted azt óh jó Atyánk, hogy a lekipásztorok mellett a te országod terjesztésében, az egyház kormányzásában a világi papság is munkás részt vegyen s őrt álljon annak kőfalain!

A te néped, e szent gyülekezet, a te választott férfaid, a te igédnek hirdetői, a nyáj pásztorai óh mennyei Atyánk! azért jelentünk meg most kiváltképen e szent hajlékban, hogy anyaszentegyházunknak, egyházmegyénknek, egyik legelső világi vezéri, kormányzóí székébe szeretetünk és bizalmunk pajzsán felemelt férfiut,

a te kiválasztott és immár többre bizott fiadat beültesük és szent hivatalának teljesítésére felkenjük!

Óh de ezt is jó Atyánk csak a te segedelmed és kegyelmed által vihetjük véghez! Azért te magad áld meg te magad szenteld és te magad kend fel őt szolgálatára, hivatali széke elfoglalásakor! Küldjed le reá magas egedből a te megszentelő, világító és erősítő szent lelkedet; hogy miként eddigi tisztjeiben, akként többre hivatott vezéri állásában is legyen hív őre s oltalmazója, bölcs és bátor harcosa s törhetetlen erős oszlopa a mi ev. ref. anyaszentegyházunknak!

Cselekedjed óh Atyánk! hogy a te szent törvényeidtől elpartolt, közönyös, kételkedő, hitetlen, jócselekedetekben rest szívűeket nemes példájával ébressze új életre, hogy minden lélek ajkain zendüljön meg anyaszentegyházunk dicsőségét hirdető ama régi evangéliumi hit: „A Jézus Krisztus tegnap és ma ugyanazon volt, mindörökké is ugyanazon lészen“. (Zsid. XIII. 8.) „És hogy nincsen másban idvesség s nem is adatott emberek között ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk!“

Az elcsügedetteket bátorítsa és buzdítsa, az eltévelyedetteket vezesse jó útra, a bünbeesetteket a szeretet lelkével ítélje meg s egész életével árásson áldást anyaszentegyházunk minden terein, hogy általa is teljesedjék be a te szent akaratom s növekedjék a te országod!

Óh de jó Atyánk Istenünk! minthogy itt e helyre telepített gyülekezet körében azért is gyülekeztünk vissza, hogy egyházi és iskolai ügyeink felett tanácskozzunk, azokban rendelkezéseket tegyünk; ihless meg minket bölcsesség és szeretet lelkével, hogy mindeneket szép renddel és ékesen intézhessünk el s ezáltal is te neked szolgáljunk!

Végzetül azért fohászokodunk hozzád óh Ur Isten! áld meg a a te népedet, áld meg a mi anyaszentegyházunkat s abban ezen gyülekezetet, annak minden rangú és felekezetű lakosát! Áld meg a mi szeretett magyar hazánkat és a mi királynknkat, hogy uralkodása alatt jólét és békesség áradjon mindnyájunkra. Ámen.

2. Istenitisztelet végeztével Hutka József esperes lépett az Urasztalához és a következőket mondá:

Nagytiszeletű Egyházmegyei Közönség!

Tisztelettel van szerencsém előterjeszteni, hogy f. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 17. számú jkönyvi határozatában kimondotta, miszerint Méltóságos Bernáth Elemér úr halálával megüresedett egyházmegyei gondnoki állásra a szavazatok f. évi június hó 1-ig az esperesi hivatalhoz beadassanak. A szavazatok jelzett határidőig beérkezvén és a szavazatható bizottságnak f. évi június hó 18-án Sátoraljaujhelyben tartott szavazatható bizottsági ülésén Ntű. Fejes István tb. esperes, bizottsági elnök, Szegő Benő tanácsbíró és Bernáth Aladár világi aljegyző, bizottsági tagok jelenlétében; beérkezett 29 érvényes szavazat közzül: 28 Dókus Ernő egyházmegyei világi tanácsbíróra, 1 szavazat pedig Dókus Gyula egyházmegyei világi tanácsbíróra esett; ekkép Dókus Ernő úr öméltsága az egyházmegye gyülekezeti szavazatainak többsége által egyházmegyei gondnökká választatván, ennélfogva felhivom öméltsóságát az eskü letételére, melynek szövegét az egyházmegyei papi főjegyző úr olvassa elő!

3. Ennek végeztével a megválasztott gondnok az Úrasztalához lépven, szemben az esperessel, a tisztikar pedig az Urasztalát állta körül és a papi főjegyző előolvasása mellett a hivatali esküt letette, melynek megtörténtével az esperes a hivatali pecsétet a gondnoknak átadta s őt hivatalába beiktatottnak nyilvánította, a következőképen szólván:

*Méltóságos Gondnok úr!
Tisztelt Gyülekezet!*

Boldognak érzem magamat, hogy hivatalos állásomnál fogva elsőnek üdvözölhetem Méltóságodat gondnoki állásában!

Örömmnek adok kifejezést, hogy egyházmegyénk közönségének bizalma Méltóságodat ültette e fontos és díszes állásba, mert Méltóságodban egy nagyérdemű s jócselekedetekben gazdag multú férfiuban öszpontosult a bizalom! Amidőn a gondnoki pecsétet, mint hivatali állásának jelvényét ezennel átadom Méltóságodnak, kérem a nagykegyelmű Istent, hogy adjon erőt, egészséget méltóságodnak, miszerint díszes hivatalát sokáig, igen sokáig viselhesse a mi f.-zempléni ev. ref. egyházmegyénknek, egész anyaszentegyházunknak és kedves hazánknek javára és felvirágoztatására!

Ezzel méltóságodat gondnoki hivatalába beiktatottnak nyilvánítom s programbeszédének elmondására felkérem!

4. Most az egyházmegyei gondnok az Úrasztala előtt állva elmondotta helyeslésektől kísért beköszönő beszédét, mely szószerint a következőleg hangzik:

Nagytiszteletű Egyházmegye!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Amidőn esküm elhangzása után a gondnoki állás eme symbolumát, a gondnoki pecsétet átveszem, mi lehetne más az első szó, mely ajkaimat elhagyja, mint a hála és köszönet szava, azon megtiszteltetésért, melyben engem a felsőzempléni egyházmegye részesített akkor, amikor a megüresedett gondnoki állásra méltónak talált és arra megválasztott. Fokozza ennek értékét előttem az, hogy a testvéri szeretet tette nekem könnyűvé az ide vezető utat, — hogy több kiváló és érdemes férfiú mellett engem ért ezen megtiszteltetés, — és hogy nem mint új embert vagy idegent ért, kinek a Nagytiszteletű Egyházmegye előlegezi a bizalmat, de ért ezen egyházmegye körében és e körön kívül különféle egyházi megbízásokban eltöltött negyedszázados szolgálat után, amiből azon jóleső megnyugvást meríthetem, hogy ezen idő alatt híven sáfárkodtam, becsülettel szolgáltam egyházamat, egyházmegyémet, mely most az Úrral szól hozzám: „Jól vagyon jámbor és hű szolgálóm, kevésen voltál hív, többre bízlak ezután“. De én úgy érzem, hogy midőn a Nagytiszteletű Egyházmegye ezen kitüntetéssel jutalmazni akart a múltért, egyszersmind kifejezni akarta a jövőre azon kívánságát, hogy gondnoka minden erejét, minden idejét, minden tudását vigye be gondnoki székébe.

Én megértem a Nagytiszteletű Egyházmegye ezen hallgatag parancsát és nem csupán azért, mert erre magamat eskümmel elköteleztem, de lelkem igaz érzései által indítva, teljes erőmből meg fogok tenni mindent, hogy igazságos legyek a bírói székben, buzgó az egyházmegye administrálásának azon körében, melyet az egyházi törvények előírnak és fáradhatatlan az egyházak, iskolák, valamint a lelkészek, tanítók s az egyház hívei érdekeinek ápolásában, előmozdításában. S midőn arra gondolok, ha képes leszek-e ezen szándékaimat valóra váltani és megfogok-e birni felelni a reám bízott feladatnak, főleg közvetlen elődöm, Bernáth

Elemér után, kinél méltóbban — s ezt talán kifejezhetem, dacára azon rokoni köteléknek, mely hozzáfűzött — mondom, kinél méltóbban ezen állást be nem töltötte senki sem: eszembe jutnak egyik római consul szavai, ki mikor a sokkal erősebb testalkatú elődeire szabott consuli palástjában megjelent, erre célozva, azt mondotta: „a tógámban mutatkozó hiányt pedig kettőzött szorgalommal és igyekezettel fogom kitölteni“. — Ugyanezen szavakkal nyugtatom meg én is lelkiismeretem felhangzó aggodalmait, ami nekem annál könnyebben sikerül, mert ezen egyházmegye tisztikara élén esperesével, oly kiváló férfiakból, oly nagy tudományú és gyakorlott munkaerőkből áll, hogy ha azok tudásához, erejéhez csatolom a magamét s ha ők azon jóakarató támogatást jövőre se vonják meg tőlem, amelyben ez ideig részesíteni kegyesek voltak, egyesült erővel képesek leszünk pótolni elköltözött jelesünket s egyházmegyénket fenntartani azon színvonalon, melyre az az ő bölcs vezetése alatt emelkedett.

Bernáth Elemér lesz mintaképem a gondnoki székben, az ő igazságos, méltányos, puritán, liberális szellemében fogok igyekezni vezetni ezen egyházmegyét.

Ezen fogadalommal, mely magában egy egész programm, talán be is fejezhetném felszólalásomat, mert habár a kötelességek pontos teljesítése mellett, sértetlenül meg akarom őrizni azon jogokat, melyeket az egyházi törvények az egyházmegye gondnokának biztosítanak, sőt azokat is, melyek kodifikálva nincsenek, de a törvény sorai között kiolvashatók és magával az állással vannak szerves összeköttetésben vagy annak folyamányai: sem ezen jogkör mások rovására kiterjeszteni nem fogom, sem ezen állásnak oly vezető-szerepet tulajdonítani nem akarok, mely betöltőjének nyilatkozatait irányadókká tenné; de mégis a változás alatt levő s részben rendkívüli viszonyok, valamint az én speciális helyzetem talán megengedhetővé teszik, hogy a jövőendő néhány fontosabb és aktuális teendőjét pár szóval megemlítsen.

A legutóbbi zsinat által hozott és szentesítés alatt álló egyházi törvények egyházi életünkben, különösen az adminisztráció terén, sok tekintetben fognak változást előidézni. A különféle lelkesítő állások (missiói, katonai, fogházi, fegyházi, stb.) elismerése és törvénybe iktatása s ezeknek, valamint a tanítóknak az egyház adminisztrációjában és a törvényalkotásban való részesítése, az osztályozás és minősítési fokozatok eltörlése mellett, a lelkesztés szabaddá tétele, az egyházi adózás szabályozása, a túlterheltség

csökkentése s e célból egy egyetemes adóalap létesítése, az országos közalaphozzájárulás módosítása, a vagyon és pénzkezelés egységes rendezése s az ellenőrzés hatályosabbá tétele, az országos lelkeszi nyugdíj és özvegyárva-gyámintézet szervezése stb. mind-megannyi bölcs s egyházunk erkölcsi és anyagi erejének emelését célzó intézkedések, de amelyeknek előkészítése és a gyakorlati életben leendő keresztülvitele sok fáradságot és nagy körülményt fog igényelni, melyek oroslánrésze az egyházmegyék és egyházkerületek vezetőinek vállaira fog nehezedni.

A sürgős teendők sorrendjében első helyen áll az egyházi adóteher csökkentésének kérdése s miután a kormány — amiről szólni később fogok — ezen célra már az 1907-ik évi költségvetésben egy millió koronát vesz fel és okmányolt adatok bemutatása mellett számjelzetten kívánja kimutatva látni az ide vonatkozó szükségletet, az egyházkerület kezdeményezésére egyházmegyénként egy-egy küldöttség lesz megbízandó, hogy a túlságosan nagy egyházi adót viselő vagy kiadásai fedezésére képtelen egyházakban megjelenve, ott az új egyházi törvények ide vonatkozó szakaszaiban előírt adatok, okmányok megszerzésénél, az adókulcs megállapításánál, költségvetés összeállításánál az illető egyháznak a helyszínén szerezzen meggyőződést s ezek eredményéhez képest a felsőbb egyházi hatóság tájékoztására és használatára javaslatot tegyen.

Ugyanezen leiratában a kormány az egyházkerületeken és egyházmegyéken alkalmazott összes tisztviselők és alkalmazottak tiszteletdíjait, továbbá az egyházkerületi és egyházmegyei gyűlések tartásából, egyházi és iskolai látogatásokból származó kiadásainkat is fedezni kívánván, az ide vonatkozó szükségleteink is mielőbb kimutatandók lesznek.

Gondoskodásunk tárgyát kell hogy képezze elemi oktatásügyünk s ezzel kapcsolatban a tanítás ellenőrzésének és a felekezeti tanítók fizetésének kérdése.

Talán mondanom is felesleges, hogy véleményem szerint felekezeti iskoláinkat nagy áldozatok árán is kötelességünk fenntartani; mert amint azt a tapasztalat megmutatta, még azon közösségekben is, hol a lakosság nagyobb része felekezetünkhöz tartozik, sőt maga a tanító is egyházunk híve, az iskola teljesen megszűnt lenni az egyház veteményes kertje és az összeköttetésnek utolsó szálai is elszakadtak egyház és állami iskola között.

Felekezeti iskoláink fenntartásának consequentiáit is le kell

azonban vonnunk és anyagi áldozatokkal is oda hatnunk, hogy iskoláink, tantermeink, azok felszerelése, legalább a legprimitívebb követelményeknek megfelelő legyen, hogy tanítóink képzettsége, szorgalma, magukviselete az államiakéval mindenütt kiállja a versenyt.

Szükségesnek vélném korlátoltabb számu, de szakértő egyénekből összeállított iskolalátogatók útján gyakorolni az ellenőrzést, kik a tanítást alapos vizsgálat alá véve, annak eredményéről az egyházmegyei közgyűlés által komoly bírálat és intézkedés tárgyává teendő, kimerítő és részletes jelentést tegyenek s kik ezen fáradságukért az egyházi közigazgatás céljaira kilátásba helyezett államsegélyből, megfelelő díjazásban részesüljenek.

Ezen kérdéssel kapcsolatban meg kell emlékezni az állami kiegészítésben részesülő felekezeti tanítói fizetésekről is. Amint u. i. emlékezni méltóztatnak, a tanítói fizetésekről szóló 1893. XXVI-ik t.-c. megalkotása után egyes egyházak, részint indolenciából, részint hamis ambícióból, részint attól való félelemből, hogy felekezeti tanítóikat elveszítik, oly magasra mutatták ki azok fizetését, mely a valóságnak meg nem felelt s azon tetemesen alúl maradt.

Csak jellemzésként kívánom felemlíteni, hogy hosszú időn át kellvén foglalkoznom a fizetések ügyével, nem egy helyen találtam a tanító hasonló vagy silányabb földjének jövedelmét még egyszer oly magasán értékelve, mint a lelkészét, holott pedig köztudomás szerint a mi felekezetünkhöz tartozó lelkészek földjöveldelmei értékeltettek átlag a legmagasabban.

Szükséges lesz ezért ott, ahol az érték-felvétel helytelenül történt, a tanítók valósággal befolyó jövedelmének kipuhatólásáról és kimutatásáról mielőbb gondoskodnunk, hogy az 1893. XXVI. t.-c. revíziója készületlenül ne találjon s addig is meg kell tennünk mindent a rectificáció irányában, mert különben tanítói állásaink üresen fognak maradni, vagy oly egyénnel lesznek betöltve, kiknek kezébe nem szívesen látnánk letéve elemi oktatásunk fontos ügyét.

A lelkészi fizetések kiegészítéséről szóló 1898. XIV. t.-c. megújításának előkészítése iránt is meg fog kelleni tennünk az előzetes lépéseket és pedig két irányban, t. i. a fizetési minimum felemelése és ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, az 1898-ik évi kimutatási ívek rectificációja által. Az új egyházi törvények u. i. a lelkészi fizetések minimumát hat ízben ismétlődő, 200—200 koro-

nás, ötödéves korpótlékon felül 2400 koronában állapítván meg, egyházmegyéink és egyházkerületeinkből kiinduló mozgalom és országgyűlési képviselőink támogatásának felhasználásával, a törvényhozásnál, illetőleg kormánynál ki lesz eszközendő, hogy a törvény revíziója alkalmával, a zsinat által megállapított minimális fizetés vétessék alapul: addig is pedig az évenkénti államsegély akként emeltesse, hogy az egyetemes egyház saját hatáskörében egészíthesse ki lelkészeink fizetését azon összegig, melyet részökre a törvényben kilátásba helyezett.

A lelkészi fizetésekről szóló kimutatások, melyek a fizetési kiegészítés alapjául szolgáltak s melyeket, mint az országos közalap-végrehajtóbizottság elnöke, én küldöttem meg a lelkészeknek és beérkeztek után én vizsgáltam felül. Általában a valóságnak megfelelően lettek kiállítva, amit legjobban igazol, hogy azok a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által, kevés kivétellel, el is lettek fogadva; de mégis ismételten előfordult, midőn az illető lelkész a valóságosnál magasabbra értékelte fizetését, vagy időközben csökkenés állott be, amin a törvény 14-ik szakasza alapján lehetett olykor segíteni, de gyakran a fizetés leszállítható nem volt vagy a leszállítás az illető lelkész által kérelmezve se lett. Mielőbb figyelmeztetendők lesznek ezért azon lelkészek, kiknek tényleges fizetésök, akár helytelen felvétel, akár állandó természetű, elháríthatatlan csökkenés miatt kisebb az 1898-ban felszámítottnál, hogy idevonatkozó sérelmeiket, kívánságaikat idejekorán bejelentsek. Az egyházmegye vezetőségének lesz aztán feladata, akár személyesen, akár megbizottai útján az illetőknek segítségére lenni sérelmeik beigazolásánál, nehogy további károsodást szenvedjenek és meg legyenek fosztva a revízió kedvezményeitől.

Már a korábbi egyházi törvényeinkben is volt egy dispositio, mely az u. n. esperesi látogatásokról intézkedik s mely kötelességévé teszi az egyházmegye esperesének és gondnokának, hogy az egyházmegye területén levő összes egyházakat évenként meglátogassák, azok szellemi és anyagi állását megvizsgálják és e vizsgálat eredményéről az egyházmegyének jelentést tegyenek. Az új egyházi törvények ezen intézkedést megszigorították és kiterjesztették. Én számolok a gyakorlati étellel és alig tartom kivihetőnek, hogy az egyházmegye vezetői minden évben személyesen teljesítsék ezen látogatást, de ismervé Nagytiszteletű esperes urunk kötelességérzetét, az ő szives támogatásával, szándékom egyházmegyénk minden egyházközségét successive meglátogatni, azok valláserkölcsi, iskolai,

anyagi életének minden mozzanatáról a helyszínén közvetlen tudomást szerezni, az új törvények által előírt vagy módosított eljárás keresztülvitelét megvizsgálni, szükség esetén az illetőket kellő útbaigazítással ellátni, különösen az egyházközség ingó és ingatlan javairól vezetett leltár rendbentartásáról, az ingatlanok telekkönyvi állásáról, tőkepénzek elhelyezéséről, biztosításáról, rendeltetészerű kezelése és felhasználásáról, az egyházközség pénztárának állásáról, az évi költségvetések és számadások szabályszerű vezetéséről, az épületek jókarban tartásáról és tűzkár ellen teljes értékig történt biztosításáról, az adók befizetéséről, a netaláni terhek törlesztéséről és a kamatok pontos kiegyenlítéséről stb. meggyőződést nyerni, nemkülönben a hívek panaszait, kívánságait meghallgatni s amennyiben hatáskörünkben áll, azokat orvosolni vagy ez iránt a szükséges lépéseket megtenni, szóval az egész egyházmegyéről közvetlen tapasztalat útján nyerni hű képet és terjeszteni az egyházmegyei közgyűlés elé. Általában módosítandónak tartom az egyházlátogatásnál követett azon eddigi eljárást, hogy egy-egy egyház szellemi és anyagi állapotának megvizsgálására s az erről felvett jegyzőkönyv kiállítására évenként alig pár óra fordítatik és miután jövőre az egyházi és közigazgatás költségei államsegéllyel fognak fedeztetni, intézkednünk kellene majd, hogy az egyházlátogatók az eddiginél magasabb díjazás és az egyházak kártalanítása mellett, a legkisebb egyházban is legalább egy napot töltsenek, ott a felelősségnek bizonyos kötelezettsége mellett mindent alaposan megvizsgáljanak, jegyzőkönyvbe vegyenek s az eredményről az egyházmegyének kimerítő jelentést tegyenek.

Bár mindezen kérdések, melyeket röviden érinteni szerencsém volt, fontosak, fontosak összeségükben és fontosak egyenként is, fontosság tekintetében mégis túlszárnyalvák az 1848 : XX. tc. végrehajtásának kérdése által. Ez a törvény képezte közel hatvan éven át minden reménykedésünket, melyet a különböző átalakítások, a politikai élet magas hullámverései dacára és dacára annak, hogy erre különféle kedvező ígéretekkel ismételten fel lettünk hívva, sem elhomályosítani, sem egyetlen betűvel megrövidíteni nem engedtünk, de rendületlen türelemmel vártunk míg annak végrehajtása iránt az első kezdeményező lépést megtehetjük. Ezen első lépés, amint megemlékezni méltóztatnak, 1904-ben történt, amidőn az akkori kormányhoz, annak buzdítására, egy emlékiratot nyújtottunk be, melyben az 1848 : XX. tc. azon intézkedésére támaszkodva, mely „e hazában törvényesen bevett minden vallásfelekezetre

nézve, különbség nélkül, a tökéletes egyenlőséget és viszonyosságot“ biztosítja, kívántuk, hogy a mi egyházunk is részesüljön a törvényhozásban, kormányzatban, közigazgatásban és igazságszolgáltatás terén megfelelő elbánásban.

Kívántuk, hogy egyházi életünkben, vallásunk gyakorlatában, iskoláink és egyéb intézményeink használatában és fejlesztésében ne legyünk háttérbe szorítva, de részesüljünk egyenlő elbánásban a jelenben és jövőre a jogállam és annak minden hatóságai részéről.

Ugyanezen törvény azon rendelkezése alapján, hogy „minden bevett vallásfelekezetek egyházi és iskolai szükségei közálladalmi költségek által fedeztessenek“, kívántuk, hogy miután hibeink sok helyen egyházi adó címén az állami adónak 50—100, sőt néhol 300—400⁰/₀-át fizetik, de az átlagos percent is 32.82 százalék, (miután 2518696 hívünk 13,840,000 korona állami és 4,543,000 korona egyházi adót fizet) adóteher-csökkentés címén adjon az állam 1,400,000 korona évi dotatiót, ami által adóterhünk átlagban még mindig 25⁰/₀-át fogja tenni az állami adónak; kívántuk, hogy közigazgatási kiadásaink fedezésére, mely az egyházi terheken felül nyomja hibeink vállait, minden hívünk után 20 fillért számítva, bocsásson évenként 480709 koronát rendelkezésünkre;

kívántuk, hogy lelkészeink ötször ismétlődő ötödéves korpótléka címén 1,133,000 koronát;

lelkészi nyugdíjintézetünkre 400,000 koronát;

vallásoktatás címén — hogy az elemi iskoláknál 50 koronát, a középiskoláknál 80 koronát adhassunk óránként — 150,000 koronát;

kulturális és humanitárius céljainkra 400,000 koronát bocsásson évenként rendelkezésünkre, míg lelkészeink és tanáraink képzéséből eredő kiadásaink kimutatását későbbre helyeztük kilátásba.

Az akkori kormány 1904. október 20-ról 1907. sz. a. kelt válaszában, elismerve a törvényesen bevett vallásfelekezetek közötti egyenlőséget és viszonyosságot és biztosítva, hogy egész működése alatt ezen szempont által fogja magát vezéreltetni, kijelentette, hogy az adózási nagy anomáliák sürgős megszüntetése végett, az e célra általunk kimutatott összeget azonnal kérni fogja törvényjavaslat alakjában a törvényhozástól, míg a többi szükségleteken részint az államsegély és a közalap dotációjának felemelése, részint az ügy útjában álló pénzügyi akadályok mentől előbb leendő elhárítása által kész segíteni.

Ezen ígéretek beváltása, a beállott politikai zavarok miatt, a

jeienlegi kormányra hárul, mely egyik legelső feladatának tekintette a kérdéssel foglalkozni és úgy az országgyűlést megnyitó legmagasabb trónbeszédben, valamint az erre adott válaszban az 1848: XX. t.-c.-nek végrehajtását, mint olyan kivánalomét, mely elől a törvényhozás többé ki nem térhet, a lehetőség határain belől, kilátásba helyezte. Sőt a megvalósítás irányában is megtette az első lépést akkor, mikor a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr f. évi június 9-ről 48848. sz. a. kelt intézvényében értesített, hogy az 1848: XX. t.-c. végrehajtását a törvény szellemében állandó rendezéssel kívánja kezdeményezni, mely célból a két protestáns felekezet egyházi adóterheinek csökkentésére, egyházi közigazgatási költségekre s a lelkeszi nyugdíjintézetek segélyezésére, mely három címen a két felekezet részére 3.368,146 koronát kértünk, az 1907-iki évtől kezdve, egy millióval emelkedőleg, összesen három millió koronát vesz fel költségvetésébe s mely összeg, valamint az 1904-ik évi költségvetésben egyházak segélyezése címén felvett összegek, külön törvény által lesznek biztosítva.

Hát én, Nagytiszteletű Egyházmegye! Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Örömmel fogadom a kormánynak ezen intézkedését, mint első lépést az 1848: XX-ik t.-c. 3-ik szakaszának végrehajtása felé; örömmel, mert ismerem az ország anyagi helyzetét s azon óriási igényeket, melyeket a társadalom minden rétege formál a jelenlegi kormánnyal szemben; de nem tagadom, hogy öröömbe fájdalom vegyül, látva, hogy kulturális, humanitárius célú, vallásoktatásból eredő, tanáraink és lelkeszeink képzéséből származó szükségleteinket teljesen mellőzi és figyelmen kívül hagyja; hogy lelkeszeink kongrua-emelésének és korpótlékanak kérdését azzal utasítja vissza, hogy ennek pénzügyi előfeltételei hiányoznak, de leginkább az érint fájdalmasan, hogy legelső és legfőbb kívánságunkat, a bevett vallásfelekezetek közötti teljes egyenlőséget és viszonyosságot, melyet már az 1848: XX. t.-c. 2-ik szakasza biztosít, hallgatással mellőzi, körülírásba burkolja s ez irányban semmiféle kötelező vagy megnyugtató ígéretet nem tesz. Sajnálom ennek elmaradását, bár ismerve tagjai többségének liberális felfogását, bízom a kormányban, hogy hallgatása dacára ugyanazon szellemben fog eljárni, amint azt az előbbi parlamenti kormány kilátásba helyezte, és hallgatását csakis azon óvatosságnak tulajdonítom, melyet a kormány elnöke a felirat tárgyalása alkalmával, az ily interkonfessionális kérdések kezelésére nézve ajánlott, azt mondván: „az ily interkonfessionális jellegűknél fogva

igen kényes kérdéseknél méltóztassék azt a reservátát megtartani, mely reservátának folytonos szem előtt tartása mellett fogjuk a kérdéseket sikeresen és úgy megoldáshoz juttatni, hogy — ami tulajdonképeni céljuk és rendeltetésük — az interkonfessionális viszonyoknak nem megzavarására, hanem azok kölcsönös megerősítésére vezessenek“.

De történt legyen a hallgatás óvatosságból, vagy lett legyen az kifejezője a kormányzat szellemének, én nem aggódom, én bízom a jövőben, mely ezen kérdések egy részét rohamos tempóban fogja radikális megoldás elé vinni, és bízom egyházam férfiainak kipróbált erejében és kitartásában, mely amint nem lankadt a múltban, ki fog tartani a jövőben, mindaddig míg lépésről-lépésre haladva, megvalósulásra nem juttatja úgy erkölcsi, mint anyagi téren mindazokat az előnyöket, melyeket részünkre az 1848: XX. t.-c. biztosított. Ezt kell célul kitűzni — nézetem szerint — minden protestáns férfiónak, e cél elérése érdekében kell dolgoznia. Küzdenie izmai teljes megfeszítésével és lázas gyorsasággal, mert „elkövetkezik az éjszaka, mikor nem dolgozhatunk“.

Ezt a felfogást vallotta a két protestáns felekezetet közösen érdeklő ügyek tárgyalására kiküldött bizottság, ezt tette magáévá a zsinat, midőn „a miniszter leiratában a kormány kijelentéseit legsürgősebb érdekeink kielégítése szempontjából benső megaláztatással fogadván“, kimondotta, hogy „ez csupán kezdeményező lépés az 1848: XX. t.-c. 3-ik szakaszának végrehajtása tekintetében, anélkül azonban, hogy azzal egyházunk méltányos és sürgős igényeinek függőben levő nagy része kielégítést nyert volna és nyilván anélkül, hogy egyházunknak azon közjogi sérelmei, melyeknek orvoslását ugyanazon törvénycikk 2-ik §-a értelmében várunk s követelnünk kell, megorvosoltatnának“ és ezért „a miniszteri leirat értelme szerint megalkotandó országos törvénybe oly körülírások és tüzetes intézkedések fölvételét kívánja és sürgeti, amelyek egyházunk anyagi szükségleteinek további fokozatos kielégítéséhez is szilárd alapul szolgáljanak“.

Én a magam részéről, Nagytiszteletű Egyházmegye! Mélyen tisztelt ünneplő közönség! legcélravezetőbbnek azon radikális megoldást tartanám, melyet a vallás- és közoktatásügyi tárca jelenlegi vezetője az ellenzék padjairól hirdetett s amely abban csúcsosodott ki, hogy összes évi szükségleteinknek megfelelő tőke adassék ki részünkre, vagy köttessék le, vagy legalább is azt, hogy az iskoláink fenntartására, tanáraink, lelkészeink, tanítóink fizetésére szük-

séges s a költségvetés különféle tételei alatt felvett összegek egy summában bocsáttassanak az egyetemes egyház rendelkezésére, hogy ezáltal is erősítve legyen autonomiánk és hivatalnokaink függő helyzetének még a látszata és lehetősége is el legyen kerülve. De mivel itt egy bevégzett ténnyel állunk szemben, miután ezen kérdésben a kormány, elnökének nyilatkozata szerint „már határozott állást foglalt“, mely köztudomás szerint kompromissum eredménye: én a negatív álláspontjára helyezkedni nem kívánok, de nézetem az, hogy fogadjuk köszönettel a most nyújtott támogatást, fordítsuk azt hasznosan és körültekintéssel a megjelölt célra, legelőször sebeink orvoslására, — biztosítsuk törvényben és szorgalmazzuk évről-évre a költségvetés illető tételeinek emelését, hogy abból többi szükségleteinket is fokozatosan kielégíthessük; és miután én lehetetlennek tartom, hogy a zsinatnak módjában álljon a kormány kiadott programjával szemben előzetesen nyilatkoztatni ki egyetemes egyházunk álláspontját az 1848: XX. t.-c. végrehajtásának módjára nézve, sőt azt sem tartom valószínűnek, hogy e kérdés a két protestáns felekezetet közösen érdeklő ügyek tárgyalására kiküldött bizottság előzetes elbírálása alá lesz terjesztve: nehogy az intézkedés de nobis sine nobis történjék, a kormány által véleményadásra felkérendő vezérférfiaink feladatául tekintem örködni, hogy a törvényben érdekeink a zsinati határozattal körvonalozott irányban legyenek biztosítva s hogy az az alapvető törvény oly alakot nyerjen, amely a mi egyházunkat megnyugtatóni képes legyen.

Mondandóim végéhez értem, Nagytiszteletű Egyházmegye! Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Istenbe és vallásom tanaiba vetett rendületlen hittel, — magyar hazám és református egyházam iránt érzett lángoló szeretettel, — kérve a Mindenható áldó kegyelmét és hitsorsosaim támogató szeretetét: foglalom el ezen egyházmegye gondnoki székét.

5. Miután pedig az egyházmegyei gondnok az Urasztalát körülálló tisztikarral keztefogott, az esperes felhívta a főjegyzőt az üdvözlő beszéd megtartására, mely szóról-szóra a következőleg hangzik:

Méltóságos Gondnok Úr!

Nagytszeteletű Egyházmegyei Közönség!

Elhangzott az eskü szava, mellyel Méltóságos Gondnok Úr Istent hívta tanubizonyságul és segítségül, hogy e díszes állásban, a felsőzempléni ev. ref. egyházmegye gondnoki székében — melyre a közbizalom emelte — hű sáfára leend a rája bizottaknak; sőt meghallottuk azon magasztos irányelveket is, melyek Méltóságos Gondnok Urat most megkezdett pályáján vezérelni fogják. Most tehát már nem volna egyéb hátra, csak az, hogy e fenséges jelenet után — hol szíveink összedobbantak a Méltóságodéval — e jegyben: in hoc signo — rálépjünk ismét az evangéliom mezejére s kezünkbe vegyük újlag a Méltóságod vezérlete alatt a munka eszközeit.

De mielőtt ezt tennénk, engedje meg a Nt. egyházmegyei közönség s Méltóságos Gondnok Úr, hogy pár rövid szót szóljak, melyet részint a szabályrendeleteink értelmében nekem adott jog, részint pedig szívem melege ad ajkaimra, midőn Méltóságodat a felsőzempléni ev. ref. egyházmegye gondnoki székében, egyházmegyénk egész közönsége nevében, szívem mélyéből üdvözölhetem.

Méltóságos Gondnok Úr! Nt. Egyházmegyei Közönség!

Az a szép jog, hogy a mi ev. ref. egyházunk világi közönsége, minden testületünkben — a legalsótól a legfelsőbbig — egyenlő számmal vesz részt az egyház kormányzásában, apostoli intézkedésen alapul.

Mert azt olvassuk az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvben, hogy midőn az apostolok belátták a minden téren rájuk váró feladat sokaságát, összegyűjtve a tanítványokat, így szólottak: „Atyámiai, férfiak! Szükség, hogy legyenek a szegények asztalának gondozói. Válasszunk azért férfiakat, kik hittel és szent lélekkel teljesek, akikre bizzuk ezen dolgot; mi pedig szorgalmatosak leszünk a könyörgésben és az Isten beszédének hirdetésében.“

Ekkor választott István és a többi diakonus, mint az egyház igazgatásában az apostoloknak segítőtársaik.

Ez az apostoli intézkedés az egyház első századaiban érvényben is volt; később azonban, midőn a papság minden hatalmat kezébe ragadott, végképen elenyészett az.

De a reformáció bejöttével, mely az egyházat a kormányzat és a szervezet tekintetében is az apostoli kor hagyományaira

kívánta fektetni, a szent nép kiváló joga ismét feléledt, ismét érvényre jutott. Azóta négy századon át, minden vonalon, ott látjuk az egyházkormányzói székében egymás mellett, szép közösségben, az egyik oldalon az apostoloknak, a másik oldalon a diakonusoknak utódait. Mintha egy hajónak két hatalmas kormánylapátjai volnának ők, amelyek arra a célra szolgálnak, hogy az egyház hajóját a mérhetlen tengeren, a háborgó habok között előbbre vigyék békésebb révpartok felé, vagy mikép egy madárnak két szárnya lennének azon rendeltetéssel, hogy a föld porából tisztább, magasabb régiókba emeljék az evangyéliomi egyházat.

Nagytisztelendő Egyházmegyei Közönség! Méltóságos Gondnok Úr! Üdvére vált-e evangyéliomi Anyaszentegyházunknak az apostolokról és a reformátorokról ránk maradt ez a szervezet; ha én nem mondanám, a történet ezer tanúságai, sőt a kövek kiáltanának helyettem hogy igenis üdvünkre vált; mert bizonytalán kimondhatjuk, hogy protestáns, közelebről ev. ref. egyházunk fennmaradásának 400 év zivatarai között, ez a szervezet volt az egyik hatalmas biztosítéka; az volt az egyik palladiuma, hogy az egyház építésében, ha kellett védelmében, míg a teher egyik részét a királyi papság, a másikat a szent nép emelte vállain. Óh, mert voltak idők, — amikor — ha boldog emlékü őseink a magvakat szórták: viszont ez a világi papság a vetéseket védte, mint hajdan Sámson a filiszteusok ellen.

Voltak idők, — egész sorozata az időknek — mikor ha nem volt hely, hol az igét hirdetni lehetett volna, ezek templomokat építettek, mint hajdan Nehémiás. Voltak idők, mikor a próféták éheztek, ezek hordták számukra a táplálékot, mint hajdan Illésnek a hollók. Voltak idők, óh boldog tudói vagyunk annak, mikor az üldözött prófétákat ők rejtették el kergetőik elől. Voltak idők, amikor, mint hajdan amaz első vértanú, István, vérökkel is megpecsételték, hittel és szent lélekkel teljes voltukat.

E dicső emlékü világi papjaink között pedig egész fényes sorozatával találkozunk azoknak, akik egyházmegyei gondnoki minőségben szolgálták evangyéliomi anyaszentegyházunkat s ezzel együtt édes magyar hazánkat, akik közül abban a székben, amelyet most elfoglalni méltóztatik, — ültek egykor: Bocskay István, Szemere László, Albert és István, Kazinczy István, Lónyay Gábor, Egerfarnosi Kandó Gábor, Cseley János, Payzsos János, Dercsényi Kálmán és legközelebb Bernáth Elemér.

E nagy neveknek f.-zempléni ev. ref. egyházmegyénket jó

és rossz napokban majdnem két századon keresztül dicsőségesen vezérelt eme gondnokainknak az örökébe lép most Méltóságod, midőn az egyházmegyei gondnoki állás díszét és terhét magára venni méltóztatik.

Méltóságos Gondnok Úr! Mi, a felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közönsége, lelkészek és tanítók, gondnokok, presbyteriumok és közönséges egyháztagok, teljesen megvagyunk győződve arról, hogy Méltóságos Gondnok Úr — méltón e fényes nevekhez, — szaporítani fogja nagynevű elődeinek dicső tetteit egyházmegyénk történetének lapjain, mert egyrésről abban a szép családban, amelyből Méltóságod származott, hagyományos firól-fira öröklött a hithűség, az evangyéliomi egyházunkhoz való törhetlen ragaszkodás, — másrésről pedig a Méltóságod napjai kora ifjúságától fogva — mostanig itt, az anyaszentegyház kebelében folytak le; igen, itt folytak le, de nem üres semmivetésben, hanem folytonos munkában, fáradhatlanságban, — a legkülönbözőbb tereken versenyt folytatva a legkiválóbbakkal; amely munkamezőkön Méltóságod számos és bölcs tapasztalatokat szerzett, — mindezek pedig biztosítékokat nyújtanak számunkra a tekintetben, hogy Méltóságod, mint társelnök, e székben mint egyházmegyénk valódi gondnoka, mint igazi vezére, e tapasztalatokat felhasználva, azokat egyházmegyénk, sőt egyetemes anyaszentegyházunk javára, boldogságára fogja fordítani és szentelni. Mert igaz ugyan, hogy anyaszentegyházunk viszonya az állammal szemben lényegesen megváltozott. Ma már nem kell védekeznünk erőszakkal szemben. Az az államhatalom, mely minket századokon keresztül üldözött, később eltűrt, — ma, felismerve a protestantismusban rejlő ethikai erőket, — még segélyünkre is siet, erkölcsi, anyagi támogatásban részesített; de mindez nem teendi könnyebbé sem a Méltóságod, sem a mi feladatunkat, egyfelől azért, mert a protestantismus nem a stagnatiót, de a fejlődést hirdeti; ezenfelül korunk materiális irányzatú s egy új világrend ostromolja az egyházaknak, köztük a miénknek is kőfalait. A munka tehát nem fog megszűnni most sem, csak épen más alakot vesz fel; a fejlődés érdekében korszerű eszközökkel dolgozni; a támadásokat az evangyéliom kipróbált fegyvereivel visszaverni; a hitben gyengéket, a közönyösöket erősíteni, — a lelkeket eszményi világba emelni, — ez lesz a mi közös feladatunk, amely munkában Méltóságos Gondnok Urat a vezér, minket a közkatona szerepe fog megilletni.

De épen azért bizalommal kérjük Méltóságodat, ajándékoz-

zon meg minket gazdag tapasztalatai tárházából, tanácsoljon, biztítson ; ha szükség lesz, amitől Isten óvjon minket, intsen bennünket. Mi a magunk részéről ígérjük, hogy Méltóságodat egész erőnkkel támogatni fogjuk szent munkájában.

Igy reméljük, hogy a talentumok különböző mértékeivel, de válllvetve, közös lélekkel, egyházmegyénk, anyaszentegyházunk javát, az Istennek dicsőségét, a haza boldogságát munkálhatjuk.

A nagy kegyelmű Úr Isten adjon Méltóságodnak most megkezdett hivatalához erőt, egészséget mostantól — mindvégig.

6. Megalakulás után egyházmegyei gondnok pár üdvözlő szóval a közgyűlést megnyitja.

7. Esperes előterjeszti, hogy a főt. egyházkerületre felterjesztés teendő arról, hogy a b. e. Bernáth Elemér halálával megüresedett gondnoki állásra, a jelen év tavaszán Sátoraljaujhelyen hozott határozat következtében, jún. 1. határidővel, a szavazatok beadattak az esperesi hivatalhoz és hogy a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve szerint a beadott 29 érvényes szavazat közül 28 Dókus Ernő világi tanácsbíróra, 1 szavazat pedig Dókus Gyula világi tanácsbíróra esett, végül, hogy a ma, szept. hó 11-én Abarán tartott közgyűlésünkben Dókus Ernő megválasztott gondnok, a főt. Egyházkerület idevonatkozó szabályrendeletének figyelemben tartásával, a közgyűlés színe előtt a hivatali esküt letette s székébe, székfoglaló beszéd tartásával, ünnepélyesen s a közgyűlés minden tagjának jövő működése elé vetett édes bizalmával, — beiktattatott.

Dókus Ernőnek a f.-zempléni egyházmegye gondnokává való választásáról és a mai napon hivatalába történt ünnepélyes beiktatásáról szóló ezen előterjesztés a főt. egyházkerületi közgyűlésnek ezennel bejelentetik.

8. Virág József papi tanácsbíró indítványozza, hogy az esperesnek a mai napon elmondott templomi imája, Dókus Ernő egyházmegyei gondnok székfoglaló beszéde és Péter Mihály papi főjegyző üdvözlő beszéde egész terjedelmökben jegyzőkönyvbe foglaltassék.

Az indítvány közhelyesléssel elfogadtatik, a főjegyző megbizatván, hogy nevezett imát, illetőleg beszédeket a jegyzőkönyvbe befoglalja.

9. Eskütételre jelentkeznek a következő tanítók: Zsoldos Ferencz nagyráskai, Ónody Zoltán kistráskai, Kormány Gusztáv nagytoronyai és Jákó Sándor lasztóci tanítók.

10. A Dókus Ernő egyházmegyei gondnokká választásával megüresedett világi tanácsbírói állásra

a szavazatok október hó 25-ig adandók be az esperesi hivatalhoz. A szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztatnak Fejes István sátoraljaujhelyi lelkész, tb. esperes elnöklete alatt: Dókus Gyula világi tanácsbíró és Bernáth Aladár aljegyző. Ha absolut többséggel senki sem nyerne, amely miatt új szavazás válnék szükségessé, az esperes feljogosittatik, hogy a szavazatoknak november hó 25-ig való beadása iránt tegyen lépéseket.

11. Egyházmegyei gondnok jelenti, hogy a f.-szabolcsi egyházmegye b. e. Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok halála alkalmából részvétiratot intézett az egyházmegyéhez.

Köszönettel tudomásúl véték.

12. Özv. Thuránszky Zoltánné, a férje elhunytá alkalmából kifejezett részvétért köszönő iratot intézett az egyházmegyéhez.

Tudomásúl véték.

13. Egyházmegyei gondnok jelenti, hogy a gömöri egyházmegyében lévő pelsőci egyházat, az egyházmegyét, tiszán-inneni egyházkerületünket súlyos veszteség érte Szentpéteri Sámuelnek, a pelsőci egyház apostoli búzgóságu lelkészének elhunytával, aki egész életében ragyogtatta kiváló papi erényeit, sokáig volt a gömöri egyházmegye esperese, emellett számos bizalmi állást viselt egyházkerületünkben, — mindenütt

dicséretesen forgolódván. Mint hű sáfár, — ritka hosszú életkor után, — tért meg Urához. Indítványozza, hogy intézzen egyházmegyénk özvegyéhez részvétiratot.

Közgyűlésünk az előterjesztést megilletődéssel hallgatván, — boldogult Szentpéteri Sámuel érdemeinek elismerése mellett fájdalommal csatlakozik a részvevőkhöz, — a hátramaradt özvegyhez részvétiratot intéz.

14. Esperes jelenti, hogy Nagy Pál tornallyai lelkész és a gömöri egyházmegyének hosszú ideig volt kiváló esperesének elhunytá alkalmából özvegyéhez az egyházmegye nevében is részvétiratot intézett.

Helyeslőleg tudomásul vétetik.

15. Egyházmegyei gondnok indítványozza, hogy Csabay Pálhoz — azon alkalomból, hogy a gömöri egyházmegye esperesévé választotta, — intézzen egyházmegyénk üdvözlő iratot.

Indítvány egyhangulag elfogadtatik. Egyházmegyénk közönsége előtt nem ismeretlenek a Csabay Pál eddigi érdemei, ezek zálogai annak, hogy Csabay Pál a gömöri egyházmegyét a virágzás útján tovább fogja vezetni, midőn őt esperesi állásában bizalommal üdvözljük, jövő működésére Isten minden áldását kérjük.

16. Esperes tavaszi közgyűlésünk 20. számú határozatára jelenti, hogy a nagybári-i gondnoki számadási ügy még nincs egészen tisztába hozva.

Ez ügynek további nyilvántartásával felhívatik az egyházlátogatóság, hogy azt a helyszínen hozza tisztába s erről jövő tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkre jelentést tegyen.

17. U. e. közgyűlés 21. p. a. mig a csernahói tanító lakás felépítésének elodázását tudomásul vette: másfelől az

egyház 4000 korona váltóadósságának rendezésére Kozma Antal és Bernáth Aladárból álló bizottságot küldte ki a helyszíni utasítással, hogy legyenek segítségére a presbyteriumnak a kivetésnek az egyháztagok közt leendő eszközésénél.

Bernáth Aladár a kiküldetésben akadályozva lévén : Kozma Antal tanácsbíró jelent meg a helyszínén, küldetését elvégzendő s a beadott iratok szerint a csernahói egyházi közgyűlés 1906. május 15-én tartott ülésében a híveknek három osztályba való sorozásával, 4000 korona törlesztésére, állítólag 1000 koronát vetett ki az egyháztagokra. A kiküldött jelenlétben 1906. aug. 26-án tartott presbyteri ülésében felvett jegyzőkönyv szerint pedig a kivetés a törvényes formások mellett történt, mert állítólag a kivetési lajstrom közszemlére is kitétetett és a kivetés ellen 16 egyháztag felszólamlással is élt, de azokat egynek kivételével a presbyterium elutasította, mivel állítólag minden indokolás nélkül tagadták meg az egyházi adó fizetését. A két példányban kiadott kivetési lajstrom záradékában pedig már a közigazgatási hatóság segítségét is kéri a nem fizetőkkel szemben.

Tekintettel azon körülményre, hogy ezen kivetés körüli eljárás a törvény idevonatkozó intézkedésének teljes figyelmen kívül hagyásával történt, mert először a kivetést nem tárgyalta előbb a presbyterium, hanem csak a közgyűlés 1906. május 15-én. Másodszor a Kozma Antal t. bíró elnöklete alatt 1906. aug. 26-án tartott presbyteri ülés, melyen a tett intézkedés bemutatott, nem volt teljes; ha nem volt teljes, nincs igazolva; hogy már előbb egy gyűlés e tárgyban eredménytelenül összehívott volna. Nemcsak, hanem az itt hozott határozat, mely a 3000 korona kerületi kölcsönre vonatkozik, közgyűlés elé sem lett terjesztve. Harmadszor az 1906. május 15-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve szerint 1000 koronát vetett ki rendkívüli adó képen. A kivetési lajstromban feltüntetett összeg azonban csak 492 frtot tüntet fel. Mindezekre való tekintetből az iratok az

egyháznak azon utasítással adatnak vissza, hogy a kivetést a törvény §-ainak figyelembe vételével eszközöljék, valamint a kölcsönre vonatkozó eljárást is a törvény betartásával tárgyalják le. Ha mindez megtörtént, az iratokat az espereshez terjesszék be, aki feljogosíttatik, hogy a kivetést, ha felszólamlás nem történt, megerősíthesse.

18. A f. é. tavaszi e. m. közgyűlés 22. sz. határozatára jelenti a zempléni egyház előljárósága, hogy egyházkerületi tartozását 5 év leforgása alatt kivetés útján kívánja kifizetni. Kéri egyszersmind az egyházmegyét, terjessze fel az egyházat oly segélyre, mellyel évi adóját s más szükségleteit, melyek évi 250 koronára rúgnak, — fedezhesse.

Az egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi. Felhívja egyszersmind a zempléni egyházat, élén a lelkésszel, hogy a folyó évre esedékes kivetési összeget, t. i. az egész 3152 korona tőketartozásnak a tizedrészét és pedig az 1152 koronás tartozásnak, úgyszintén a 2000 koronás tartozásnak és ez utóbbi, mintegy 9 évről hátralékos évi 30 koronát kitevő befizetetlen hányadainak a tizedrészét, nemkülönben a 2000 koronás tőke után 1902. okt. 1-től és az 1152 korona után 1905. júl. 10-től hátralékban levő összes kamatokat lehetőleg még ez évben, legkésőbb pedig a jövő évi tavaszi e. m. közgyűlésig felelősség terhe alatt vesse ki s eljárásáról tegyen jelentést a jövő évi tavaszi e. m. közgyűlésnek. Segélyt pedig az egyházi közalaptól kérjen.

19. U. a. egyházmegyei közgyűlés 23. számú határozatára jelenti a kolbásai, kistoronyai és nagytoronyai egyházak előljárósága, hogy tanszerekért folyamodott a vall. és közokt. minisztériumhoz. Kisazar és Miglész jelentí, hogy a legszükségesebb tanszereket megkapta a minisztériumtól. Csernahó, Garany, Morva, Nagyráska, Nagybári, Szöllöske, Tusa, Zemplén nem tett jelentést.

A beadott jelentések tudomásul vétetnek. Kistoronyára, Nagyráskára, Tussára és Nagybárira nézve jelen jegyzőkönyv 46. b) pontja alatt történik intézkedés. A többi itt felsorolt egyházakra nézve egyúttal intézkedés szüksége nem forog fenn, mivel a f. é. tavaszi ev. közgyűlés 23. sz. határozata szerint a jövő évi tavaszi közgyűlésre kell megtenni jelentésöket.

20. U. a. egyházmegyei közgyűlés 24. sz. határozatára jelenti az esperes, hogy a kaszui temetőügyben a szükséges értékbizonyítványt beszerezte s további eljárás céljából az e. m. ügyészhez áttette.

Tudomásul vétetik. Az e. m. ügyész pedig felhívatik, hogy eljárása eredményéről tegyen majd jelentést a jövő évi tavaszi e. m. közgyűlésnek.

21. U. a. egyházmegyei közgyűlés 32. sz. határozatára, az iskolai ingatlan vagyonnak az egyház nevére átadása és a pénzbeli iskolai alapoknak az egyház többi törzsvagyonához csatolása tárgyában jelenti az esperes, hogy az egyházmegye idevonatkozó határozatának végrehajtására körlevélileg felszólította az egyházmegye összes egyházait, az iskolai ingatlanokról szóló telekkönyvi hivatalokat, illetve az e tárgyra vonatkozó befeleléseket az egyes egyházaktól beszerezte s további eljárások végett az e. m. ügyészhez áttette.

Az esperes jelentése tudomásul vétetik. Az e. m. ügyészt az eljárás továbbfolytatásával bízta meg az egyházmegye s egyszersmind felhívja, hogy eljárása eredményéről a jövő évi tavaszi e. m. közgyűlés elé terjessze be jelentését.

Ugyancsak e ponttal kapcsolatban felhívának az egyházmegye összes lelkészei, hogy a telekkönyvi betétszerkesztés idejét éber figyelemmel kísérik s annak alkalmával az átírás megkönnyebbítése végett egyházunk érdekeit kellőképen képviseljék.

22. Ez év tavaszán Sátoraljaújhelyen tartott közgyűlésünk 47. sz. j. k. pontjában Melkó István ladamóci és Horvay Bertalan abarai lelkészek az azon gyűlésről való elmaradásuk miatt 4—4 korona birsággal súlytattak, melynek behajtásával az esperes megbízott.

Jelen közgyűlésünkre beadott kérvényökben elmaradásukat elfogadható okokkal igazolván, a birság alól felmentetnek.

23. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 49-ik pontjára az egyházmegye ügyésze jelenti, hogy Réz László és Komjáthy Gábor tartozására vonatkozó iratokat az esperestől általkérte s mihelyt azt megkapja, a behajtás tekintetében a lépéseket megteszi.

Az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

24. U. e. közgyűlés 51. sz. határozatában utasította a b.-ujlaki egyház előljáróságát, hogy — miután egy 1006 kor. tartozásról a kötvény hiányzik, — új kérvény mielőbbi beszerzéséről gondoskodják.

Érdemleges jelentés nem érkezvén, az ügy további nyilvántartásba tétetik, illetőleg felhívatik rá az egyházlátogatóság figyelme.

35. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 53. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy miután a magyarizsépi tanítói lak és belhely még eladva nem lett, az egyházmegyei közgyűlés által bekívánt adás-vételi szerződés megerősítés céljából be nem érkezett.

Tudomásul szolgál.

26. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 54. jk. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy az egyházmegyétől nyert felhatalmazás alapján a magyarizsépi iskola tervét és költségvetését megerősítette, sőt ezen épületek építése már folyamatban is van.

Örvendetes tudomásul szolgál.

27. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 59. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy a ladmóczi egyház 800 koronás kölcsöne felvételére szolgáló adóslevelet az egyházmegyei közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján megerősítette s azt az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz megküldötte.

Tudomásúl szolgál.

28. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 62. jk. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy a tussai templom építésére vonatkozó tervet és költségvetést az egyházmegyétől nyert felhatalmazás alapján megerősítette s a templom építése már meg is kezdődött.

Örvendetesen tudomásúl szolgál.

29. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 67. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy a lasztóci egyház a nagykázméri egyháztól megrongált templomjuk kijavítására kölcsön vett 600 koronát már megkapta.

A jelentés tudomásúl vétele mellett felhívatik a lasztóci egyház figyelme arra, hogy ezen összeg felvétele csak három évre engedélyeztetett, s így annak visszatérítése annak idején gondoskodása tárgyát képezze.

30. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 69. jk. pontjára való hivatkozással az egyházmegye esperese jelenti, hogy özv. Gyarmathy Sománé adótartozása kifizetésére az egyházmegyei pénztártól megszavazott összeget kiutalta, egyúttal olvastatott Hubay Bertalan bodzásújlaki ev. ref. lelkész kérvénye, melyben felvilágosítást kér arra nézve, hogy Gyarmathy Sománé az öt terhelő, de már kifizetett 440 korona után a hátrálékos kamatot tartozik-e fizetni.

Az egyházmegyei esperes jelentésének tudomásúl vétele mellett Hubay Bertalan kérvénye az egyházmegye esperesének elnöki hatáskörében leendő elintézés céljából oly megjegyzéssel hatá-

roztatik kiadatni, hogy magától értetődőleg az adósság késedelmi kamatait mindenkor az adós, s nem más tartozik fizetni.

31. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 70. sz. határozatával kapcsolatban esperes beterjeszti a s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által az illetékes adóhivataloktól beszerzett kimutatások alapján összeállított és az esperesi hivatalnak megküldött kimutatásokat, egyes egyházaink orsz. tanítói nyugdíj- és 30 filléres hátrálékairól amint következik:

1. Csernahó 1905. évi hátráléka 62 kor. 94 fill. orsz. tan.nyugdij, 1906. évi II. évnegyed végéig 30 filléres járulék 20 kor. 70. fill. összesen --- --- --- ---	83	kor.	64	fill.
2. Deregnyő 30 filléres járulék --- --- ---	55	"	10	"
3. Gálszécs orsz. tan. nyugdíj hátrálék ---	20	"	10	"
4. Hardicsa " " " " " "	41	"	40	"
5. Kisazar " " " " " "	30	"	—	"
6. Nagybári 30 fill. jár. 9 kor. tan. nyug. 160 kor. 50 összesen --- --- ---	169	"	50	"
7. Kolbása tan. nyugdíj --- --- ---	627	"	12	"
8. Ladmóc tan. nyugdíj 24. kor. 90 fill. 30 fill. jár. 18 kor. összesen --- --- ---	42	"	90	"
9. Lasztomér 30 fill. járulék --- --- ---	129	"	10	"
10. M.-Izsép tan. nyugdíj --- --- ---	24	"	—	"
11. Magyarsas tan. nyug. 195 kor. 30 fill. jár. 7 kor. 50 fill. összesen --- ---	203	"	07	"
12. Szürnyeg 30 fill. jár. 37 kor. 20 fill. orsz. tan. nyug. 75 kor. 60 fill. összesen.	112	"	80	"
13. Miglész tan. nyugdíj --- --- ---	24	"	—	"
14. Alsómihályi 30 fill. jár. 72 kor. 30 fill. orsz. tan. nyug. 964 kor. 50 fill. össz.	1036	"	80	"
15. N.-Toronya 30 fill. 7 kor. 80 fill. orsz. tan. nyug. 805 kor. 01 fill. összesen ---	812	"	81	"
16. Kistoronya 30 fill. 31 kor. 20 fill. orsz. tan. nyug. 1106 kor. 63 fill. összesen	1137	"	83	"
17. Szöllőske orsz. tan. nyug. 102 kor. 30 filléres nyug. 86 kor. 70 fill. összesen	188	"	70	"
18. Tussa orsz. tan. nyug. 40 kor. --- ---	40	"	—	"
19. Zemplén " " " --- --- ---	79	"	01	"

Ezzel kapcsolatban betérjeszti az esperes ezen tartozások tárgyában az egyes egyházakból érkezett befeleléseket, melyek szerint Kolbása jelenti, hogy a miniszterium megengedte a hátráléknak 5 év alatti egyenlő részletekben való kifizetését. A fizetést a politikai község válalta magára. Ladmóc úgy a 24 kor. nyugdíjárulékot, mint a 30 filléres járulékot kifizette. Nagy- és Kistoronya küldöttségileg kérte a minisztert a hátrálék kamatainak, s a tőke részletekben való törlesztésének a megengedésére. Válasz még nem jött. Lasztomérban már kifizetett a községi bíró a beszedett 30 filléres járulékokból 79 kor. 20 fillért. A többi még behajtatlan. Miglésznek hátrálékról nincs tudomása. Garany és B.-Ujlak a fenti kimutatásban nem szerepelnek, jelenti tehát a lelkész, hogy e két egyház nyugdíjhátrálékkal nem tartozik. Kisazarban 24 koronát a község fizet ki, 6 kor 30 fillért a tanító már kifizetett. A többi egyházakból nem érkezett jelentés.

A hátrálékokról való kimutatást és az e tárgyban beadott befeleléseket az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi. Egyszersmind a nyugdíjhátrálékos egyházakra nézve megújítja azt a korábbi határozatot, melynél fogva utasítja az illető egyházakat, hogy a hátrálékok részleges törlesztésére, viszonyaikhoz mérten egy bizonyos összeget már most fizessenek ki, egyúttal pedig, amely egyházak még nem tették: folyamodjanak azonnal a kir. tanfelügyelő útján részletfizetési engedélyért a vall. és közok. miniszteriumhoz. Vegyenek fel egyszersmind már a legközelebbi költségvetésükbe erre a célra egy bizonyos összeget, melynek kifizetéséről, — ha egyes egyházak önerejükből erre képteleneknek bizonyulnának a a kormány által a jövő évben folyósítandó 1 millió korona államsegélyből fog történni gondoskodás.

Felhivatik továbbá az esperes, hogy ezt a határozatot körlevélileg közölje az érdekelt egyházakkal. Ugyancsak felhivatik az illetékes egyházlátogatóságok figyelmé. hogy a nyugdíjhátrálékok állásáról tegyenek majd jelentést a jövő tavaszi egyházmegyei közgyűlés elé.

32. Ugyanezen közgyűlés 71. sz. határozatára Virág József és Tudja Mihály tanácsbírákból álló küldöttség beadott jelentése szerint jelenti, hogy a nagyráskai egyház által állítólag elköltöt tőkék ügyében való vizsgálat végett a helyszínén megjelentek; a presbyteriumot kihallgatták, azok üléseinek jkönyveit a gondnoki tőke és számadoló könyveket s egyéb ide vonatkozó iratokat átnézték. És eszerint közgyűlési határozat és felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül a templom és iskola építés költségeinek fedezésére elköltetett az 530 kor. lelkészi tőkéből 100 kor. 430 kor. azonban kötvényre van kiadva, biztos helyre, a presbyterium jótállása mellett; a 300 kor. regale kártalanítási összeg, mint az egyház által kölcsönvett pénz, bevételként az 1903. évi gondnoki számadolásaiban van elkönyvelve, s arról mint az egyház által kölcsönvett pénzről, a gondnok és 6 presbyter aláírásával rendes kötelezvény van kiállítva. A Szondy-Kenessey 200 koronás alapot, illetőleg a gondnok szóbeli felvilágosításai nyomán és a gondnoki számadásokból, kitűnt, hogy az 1874-ben kölcsön lett kiadva egyes egyháztagoknak, melyből 20 koronával a gondnok tartozik, 40 korona már befolyt, 100 kor. az előbbi gondnoknál volt kiadva. Mindezek után a küldöttség szerint csupán 100 kor. nincs biztosítva, de ennek biztosítására az egyháztanács rendes kölcsön kötvényt állított ki a küldöttség előtt. A kamatokat úgy a kölcsönvett pénzek mint a Szondy-Kenessey 200 kor. után az évenkénti költségvetésben biztosítja 3 presbyterium.

Helyeslőleg tudomásul vétetik azzal, hogy miután a küldöttség szóbeli jelentése szerint a volt gondnok fia esküvel is kész bizonyítani, hogy atyja 100 koronát a jelenlegi gondnoknak átadott,—a gondnok felhivatik, hogy az átadott összeget fizesse ki, különben ez ügy peres útra vitetik.

33. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 80. sz. alatti határozatára esperes jelenti, hogy a bodzásujlaki egyház a 4000 kor. törlesztéses kölcsön felvétele iránt tudomása szerint semmi lépést nem tett még eddig, ekként a kölcsön felvételére az egyházmegye nevében engedélyt sem adhatott.

E jelentésnek tudomásul vétele mellett egyházmegyei közgyűlésünknek ez ügyben hozott határozata továbbra is fenntartatik.

34. Olvastatott a tussai egyház kérvénye, melyben arra való hivatkozással, hogy építés alatt álló templomuk költségeit több körülmény miatt, — saját erejükből egészen fedezni jelenleg képtelenek, tehát a hiány pótlására szükséges 6000 korona kölcsönnek a tiszáninneri egyházkerülettől való felvételére kérnek engedélyt az egyházmegyétől.

Bemutatják a kölcsön felvételét kimondó presbyteri és közgyűlési határozatot, mely szerint nevezett kölcsönt az egyház nyilvános, rendes tartozásának jelentik ki. A tőke utáni kamatok pontos fizetése mellett minden éven 1000 koronát fognak törleszteni a tőkéből.

A fenti előterjesztés alapján, egyházmegyénk megengedi a tussai egyháznak, hogy a tiszáninneri egyházkerülettől a nevezett célra 6000 kor. kölcsönt felvehessen, mely okból az egyház a főt. egyházkerület hathatós figyelmébe ajánltatik.

35. Beterjesztettek a kolbásai, a n.-toronyai, a m.-izsépi, a lasztóci, a kistráskai kántortanítói díjlevelek 4—4 példányban.

Miután fenti díjlevelek, az elsővel mindenben megegyeznek s az esperes által már meg is vannak erősítve, végleges megerősítés végett a főt. egyházkerületre felterjesztetnek.

36. Esperes előterjeszti a segélykérvényeket, az ősszel folyósítandó segélyek iránt.

Egyházmegyénk e kérvényeket áteszi a segélyosztó bizottsághoz.

37. Olvastatott a migléci egyház kérvénye, mely szerint az egyház részint az iskolaépítési költségek hiányának pótlására, részint pedig azon 1000 kor. még fennmaradt részének

kitüntetésére, melyely az egyház Bessenyei Istvánnak tartozik, kölcsön vennék, a tőketerebes—gálszécs—varannói h. é. vasúti részvénytársaság által kisajátított egyházi földek árából, vagyis 1327 kor. 20 fillérből, a szükséges összeget. E kölcsönt visszapótolnák, a zemplénavarmegyei közművelődési alapból megszavazott 500 koronából és a hívekre kivetett 166%-os egyházi adóból, a kölcsönt úgy a presbyterium, mint az egyházi közgyűlés megszavazta, s azt az egyház nyilvános, rendes tartozásának jelentette ki.

A migléci egyháznak, miután az ügy a presbyterium és a közgyűlésben szabályszerűen letárgyaltott, — megengedtetik, hogy a fent kitett összeget nevezett alapból, a jelzett feltételek pontos betartása mellett kölcsön vehesse.

38. Egyetemes konventünk f. évi ápril. hóban tartott gyűlésének 44. sz. jkvi határozatában felhívta az egyházkerületet, hogy a kebelében lévő missiói pontok tervszerű s a mai viszonyoknak megfelelő beosztását tegyék tanácskozás tárgyává s ahol új beosztásnak a szüksége forogna fenn s onnan részleteiben megindokolt idevonatkozó munkálataikat terjesszék az egyetemes konvent elé, mely határozatból kifolyólag esperes felhívta a homonnai missiói lelkészt a saját missiójára vonatkozó véleményes javaslata előterjesztésére.

Janka Károly missiói lelkész véleményes javaslatát beterveztvén, eszerint a homonnai missió területén a legközelebbi években nagyobb változás nem történt, de felhívja az egyházmegye figyelmét arra, hogy a csemernyei — gr. Hadik uradalom — az utóbbi években mind nagyobb számmal alkalmaz Szathmármegyéből való, ev. ref. vallású családok cselédekét, akiknek számok jelenleg 14—15 család, emellett újabban summás munkásokat is, szintén ev. ref. vallásúakat Szathmármegyéből. Ezek számára évenként csak kétszer tarthat istenitiszteletet — s egyéb lelkészi szolgálatot sem végezhet közöttük, mert díjazásából ki nem futja az oda való járás, ők pedig nem jöhetnek Homonnára, mert az uradalom fuvarát nem ad nekik. Nevezett hívek megtartása pedig vallási és magyar nemzeti szempontból is kívánatos.

Egyházmegyénk utasítja a homonnai missiói lelkészt, hogy a varannói presbyteriummal egyetértőleg nyújtson be előterjesztést arról, hogy hányszor volna szükséges évenként Varannón istenitiszteletet tartani és hogy mily kiadásokat vonna ez maga után? E határozat a főt. egyházkerületre is felterjesztetik.

39. Olvastatott Dókus Gyula Zemplénavármegye alispánjának kérvénye, melyben arra kéri az egyházmegyét, miszerint engedje meg neki, hogy a borsi-i egyház harangját, mely II. Rákóczi Ferenc adománya, Kassára szállíthassa és ott a nagy fejedelem hamvának temetésére rendezendő nemzeti ünnepélyen, — az ünnepély programjához képest megszólalhasson. Kéri nevezett alispán, hogy a harang oda- és vissza való szállítási költségeit a vármegye fedezni fogja, annak sértetlen állapotban való visszaadásáról gondoskodik.

Egyházmegyénk a nemes célt méltányolva, a kérést — a feltételek mellett hazafias örömmel teljesíti.

40. Az országos közalaphoz segélyért folyamodnak a következő egyházak:

a) Nagyráska templomépítésből származottl. 7141 korona adósságának rendezésére kér 1000 koronát.

Mint sokat építkezett s szegény egyház, ajánlatik 500 koronára.

b) Kistoronya 708 kor. tanítói nyugdíjhátrálékának rendezésére kér 500 koronát.

A jelzett célra közalap segélyt nem adván, ez okból elutasíttatik.

c) Nagytoronya 790 kor. 60 fillér tanítói nyugdíjhátrálékának rendezésére kér 500 koronát.

A jelzett célra a közalap segélye igénybe vehető nem lévén, elutasítatik.

d) Lasztóc templomújításból származott 800 kor. adósság rendezésére kér 1000 koronát.

Mint szegény és építkezett egyház, ajánltatik 200 koronára.

e) N.-Bári templom- és iskolaépítésből származott 1100 kor. adósságának rendezésére kér 2000 koronát.

Hívei szegények, kevés számmal vannak, épületei rosszak, — adóssága sok, önnerejükön felül adóznak, 600 koronára ajánltatik.

f) K.-Bári lelkészlak fedezésére kér 2000 koronát.

Esperesileg jóváhagyott költségvetése nem lévén, elutasítatik.

g) Csernahó új iskolaépítésből származott 4000 korona adósságának rendezésére kér 1000 koronát.

Építkezésekből előállott sok adóssága van, hívei szegények, túlterheltek. Ajánltatik 500 k.-ra.

h) Tussa templomépítésre kér 2000 koronát.

Miután a költségvetés szerint a szükséglet kivetés által fedezve van, kérelmével elutasítatik.

41. Bemutattatott az orsz. özv.-árvagyámtári 1906. évi járulékairól szóló kimutatás.

Megerősítetik azzal, hogy a járulékok nov. hó 1-ig a dékáni hivatalhoz küldendők be és hogy a $2\frac{1}{2}\%$ járulékok az 1904. évi konventi jkv 19. sz. határozata szerint az üresedésben lévő lelkészi állomások után is befizettetendők s a dékáni hivatalhoz beküldendők lesznek. A kimutatás jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik.

KIMUTATÁS

az orsz. ref. lelkészi özv. árva gyámintézet 1906-ik évi járuléka-
ról a tiszánineni egyh.-kerület f.-zempléni egyházmegyéjében.

Sorszám	Egyházközség és gyámintézeti tag neve	Folyó évi járulék				Összes járulék		Jegyzet
		10 ⁰ / ₁₀₀ -os belépési járulékok- ban		2 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₁₀₀ -os tagsági díjukban				
		K	f	K	f	K	f	
1	Abara Horkay Bertalan	—	—	43	79	43	79	
2	Bánóc Hutka József	—	—	49	47	49	47	
3	Bodzásujlak Hubay Bertalan	65	27	48	95	114	22	10 ⁰ / ₁₀₀ -os belépési járulék 1-ső harmada
4	Csernahó Stefán Mihály	—	—	43	77	43	77	
5	Deregyő Tudja Mihály	—	—	46	32	46	32	
6	Gálszécs Péter Mihály	—	—	46	86	46	86	
7	Gercsely Botka Bertalan	—	—	54	76	54	76	
8	Hardicsa Séra János	—	—	41	25	41	25	
9	Homonna Janka Károly	—	—	50	56	50	56	
10	Kazsu	—	—	42	38	42	38	
11	Kisazar Soltész Gyula	—	—	41	72	41	72	
12	Kisbúri	—	—	40	64	40	64	
13	Kisráska Rácz József	—	—	42	06	42	06	
14	Kolbása Szombathy Antal	—	—	41	50	41	50	
15	Ladmoc Melko István	54	23	39	42	93	65	10 ⁰ / ₁₀₀ -os belépési járulék 3-ik harmada
16	Lasztóc Erdélyi András	—	—	40	68	40	68	
17	Lasztómér Virág József	—	—	52	58	52	58	
18	Legenye Kádár János	—	—	40	28	40	28	
19	Málca Kiss Tamás	—	—	51	11	51	11	
Átvitel:		119	50	858	10	977	60	

Sorszám	Egyházközség és gyámintézeti tag neve	Folyó évi járulék				Összes járulék		Jegyzet
		10 ⁰ / ₀ -os belépési járulékok- ban		2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os tagsági díjakban				
		K	f	K	f	K	f	
	Áthozat :	119	50	858	10	977	60	
20	M.-Izsép Tomory Pál	—	—	50	35	50	35	
21	Magyarsas Kozma Antal	—	—	40	83	40	83	
22	Migléc Sültő Kálmán	—	—	41	58	41	58	
23	Mihályi Cseh Pál	56	66	42	47	99	13	10 ⁰ / ₀ -os belépési járulék 1-ső harmada
24	Nagyráska Sztankovics Lajos	—	—	41	13	41	13	
25	Nagytoronya	—	—	39	32	39	32	
26	Sátoraljaujhely Fejes István	—	—	77	30	77	30	
27	Tussa Nyitray Lajos	63	08	47	85	110	93	10 ⁰ / ₀ -os belépési járulék 2-ik harmada
28	Szöllőske Kozma Gedeon	—	—	47	80	47	80	
29	Zemplén Szegő Benő	—	—	48	45	48	45	
	Összesen :	239	24	1335	18	1574	42	

Deregyő, 1906. augusztus 7.

TUDJA MIHÁLY,
egyh.-m. dékán.

42. A kistráskai egyház előljárósága jelenti, hogy a lemondás folytán megüresedett tanítói állomásra Ónody Zoltán okleveles tanítót választotta meg. Kéri beerősítését és az egyházmegyébe való bekebelezését.

Az egyházmegyei közgyűlés Ónody Zoltán okleveles tanítót a bemutatott okmányok alapján állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s erről a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést értesíti.

43. A m.-izségi egyház előljárósága jelenti, hogy lemondás folytán megüresedett tanítói állomását Szombathy Béla voltkolbásai okleveles tanítóval töltötte be. Kéri a választásmegerősítését.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott okmányok alapján Szombathy Béla volt kolbásai tanítót a m.-izségi tanítói állomásra beerősíti s e határozatát a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszli.

44. A kisbári-i egyház előljárósága bemutatja a paplak újjáépítésére vonatkozó tervet és költségvetést, melyek közül az előbbit az állami építészeti hivatal is megerősítette, az utóbbira nézve azonban az egyházat szakszerűbb költségvetés készíttetésére utasította.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja a kisbári-i egyház előljáróságát, hogy a bemutatott tervet a főszolgabírói hivatalnak is mutassa be, továbbá új, szakszerűbb költségvetést készíttesse s azt úgy az államépítészeti hivatalnak, mint a főszolgabírói hivatalnak is mutassa be; az esperest pedig megbízza, hogy ha majd az előljáróság a fentebbi határozatnak eleget tesz, a tervet és költségvetést erősítse meg.

45. Olvastatott az egyházmegyei „Ügyészi vélemény“ az ev. ref. egyház tulajdonát képező ingatlanokról s a köszönkutatás után befolyó jövedelmekről, amint következik:

„Az egyház lelkészei és egyéb tisztviselői a javadalmakhoz tartozó ingatlanoknak csak rendszeres hasznát élvezik fizetésük fejében, az ingatlan állagához nem nyúlhatnak s az ingatlan állagából nyert bevétel az ő javadalmukhoz nem tartozik, hanem csakis ennek a bevett összegnek az évenkénti kamathozama.

Ezt a tételt igazolja úgy az egyház alkotmányos szervezetének 205. §-a, mint az 1898. évi XIV. t.-cikk 11. §-ának 1. pontja.

A köszén, mint általában a bányatermékek, az ingatlan állagának a felhasználása útján lesznek nyerve, ez tehát, illetve az ebből eredő jövedelem, mint az ingatlan egy részének eladásából eredő bevétel, csakis a tulajdonos egyházat illeti. A köszén eladási árának a kamata az ingatlanok haszonélvezőjét illeti jogilag. Ezt a kamatot tehát az egyház az illető ingatlan haszonélvezőjének adja ki, de csak mint önkéntes tehervállalásból származó adományt“.

Az ügyészi vélemény egész terjedelmében elfogadtatik s alkalomadtán leendő miheztartás végett arra a lelkészek, tanítók és egyházak figyelme felhívatik.

46. Beterjesztetett az egyházmegyei tanügyi bizottság 1906. aug. 14-én Sátoraljaujhelyben tartott ülésének jegyzőkönyve, amelyben a következők foglaltatnak:

a) Kitűnő osztályzatú iskolák: Miglész, Abara (női), Kis-toronya, Kolbása, Magyarsas, Ladmóc, Szürnyeg. Továbbá a vallástanítás szempontjából a következő állami, illetve községi iskolák: Gálszécs, Cselej, Egres, Legenye, Sátoraljaujhely, Hosszúláz, Homonna, Mezőlaborc. Összesen 15.

Dicséretesek: Lasztóc, Garany, Deregyő, Szalók, Málca, Abara (fiú), Alsómihály, Bánóc, Lasztomér, Szöllöske, Zemplén, Imrég. A vallástanítás szempontjából a következő állami iskolák: Töketerebes, Kazsu, Lazony, Berettő, Nagymihály, Bodrogszerdahely. Összesen 18.

Jók: Kis- és Nagyazar, Tussa, M.-Izsép, Nagyráska, Nagytoronya, Vásárhely. Összesen 6.

Kielégítők: Nagy- és Kisbári, Hardicsa. Összesen 2,

Nem volt minősíthető: Bodzásújlak, Gercsely, Kelecsény (államiak), Kistráska, Csernahó, Morva.

Tudomásul vétetik.

b) A felszerelés hiányos: Kis- és Nagyzarban, Tussán, Kistornyán, Nagyráskán, Nagybáriban, Abarán a fiúiskolában.

Mivel Kis- és Nagyzarnak a miniszterium időközben megadta a szükséges tanszereket, érzésben intézkedés szüksége nem forog fenn. A tussai, kistornyai, nagyruszkai, nagybári-i és abarai egyházak előljárósága azonban utasította, hogy iskolájokba a szükséges tanszereket mielőbb szerezzék be. Ha pedig ezt önerejük-ből tenni nem képesek, a jövő év jún. 15-ig folyamodjanak a tanfelügyelő útján a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz.

c) A hardicsai egyházban az iskolai külön bejáratot még sem csinálták meg.

Az egyházmegyei közgyűlés szigorú felelőség terhe alatt utasítja a gondnokot, hogy az iskolai különbejáratot még ez év őszén mulhatatlanul csináltassa meg s eljárásáról tegyen jelentést a lelkeszi hivatal útján a jövő tavaszi egyházmegyei közgyűlésnek.

d) Sélley Győző hardicsai tanító több szorgalomra, lelkiismeretesebb munkásságra, úgyszintén önképzésre és megfelelőbb tanítási módszer elsajátítására utasítandó.

Az egyházmegyei közgyűlés Sélley Győzöt nagyobb szorgalom s lelkiismeretesebb munkásság kifejtésére utasítja s felhívja, hogy szorgos önképzés útján helyesebb tanítási módszer elsajátítására törekedjék.

e) Deregnyőn a faiskolát, melyet gróf Lónyai Gábor e

célra adományozott az egyháznak, eredeti rendeltetésétől eltérőleg az egyház a maga céljaira használja. Ugyanitt a fegyelem az iskolában nem kielégítő.

Tekintettel arra, hogy a tényleg meglevő községi faiskolát a község köteles fenntartani, az egyházmegye az egyházzal szemben nem látja intézkedés szükségét fennforogni, Várady Pál tánitót azonban nagyobb fegyelem tartására utasítja.

f) Szalókon a lelkész nem látogatta az iskolát s a tanrendet nem írta alá. Ugyanitt az iskola csak 4 osztályú.

Utasíttatik a lelkész, hogy az egyházkerület intézkedéseit e részben is tartsa be.

Az iskola osztályainak továbbfejlesztésére nézve, a helyi viszonyokra tekintettel nem kíván az egyházmegye intézkedést tenni.

g) Abarán a fiúiskola tisztátalan. A fitanító az iskola látogatósággal szemben tiszteletlenül viselkedett.

Utasíttatik az abarai egyház előjárósága, hogy a fiúiskola tisztántartására is kellő gondot fordítson.

A fitanító időközben való eltávozása folytán a vele szemben való intézkedés tárgytalanná vált.

h) A nagy- és kisbári-i iskola színvonala fokról-fokra süllyed. A szülék gyermekeiket nem járatták kellőképen az iskolába, a tanító által kimutatott mulasztásokat pedig a községi előjáróság nem bírságolja.

Utasíttatik az egyház tanítója, hogy a mulasztási kimutatásokat a lelkésznek adja át aláírás és a községi előjáróságnak leendő kézbesítés, valamint a bírságpénzek behajtására végett.

i) Kistoronyán a tanító fizetését az egyházi előljáróságnak a múlt egyházmegyei közgyűlés által lett figyelmeztetése dacára sem szolgáltatják be rendesen.

Az egyházmegyei közgyűlés ismételten utasítja az egyház előljáróságát, hogy a tanítói fizetés pontos beszolgáltatásáról gondoskodjék.

j) Alsómihályiban az iskola tisztátalan.

Utasítatik úgy az előljáróság, mint a tanító, hogy az iskola tisztántartására kellő gondot fordítson.

k) Dr. Nyomárkay Ödön világi körlátogató állásáról lemond. Bizottság sajnálattal veszi tudomásul a lemondást s neki búzgó, áldozatkész működéseért hálás köszönetet mond s kéri ezt az egyházmegye jegyzőkönyvében is megörökíteni.

Helyére Szalay Béla, s.-a.-újhelyi orgonista-kántort ajánlja világi körlátogatóul.

Az egyh. megyei közgyűlés a maga részéről is sajnálattal veszi tudomásul dr. Nyomárkay Ödön lemondását s búzgó, áldozatkész működéseért szívesen szavaz neki jegyzőkönyvi köszönetet.

Helyére világi iskolalátogatóul Szalay Béla s.-a.-újhelyi orgonista-kántort választja meg.

l) Utasítatik minden körlátogatóság arra, hogy a gyermekek templomba való vezetéséről, az énektanításról és az ismétlődő iskolai olvasókönyv használatáról jelentést tenni el ne mulasszák.

Az egyházmegye felhívja minden egyes körlátogatóság figyelmét, hogy az egyházmegyének e részben már többször kimondott határozatához szorosán alkalmazkodjék.

m) Tanügyi bizottság arra kéri az egyházmegyét, hogy

hagyja meg az esperesnek, miszerint minden iskolai év elején kérje be a kimutatást az iskolafenntartó egyházaktól arra nézve, hogy micsoda rendtartási naplókra van szüksége? Ezeket az esperes a sárospataki könyvbizományossal készíttesse el, ossza szét s az árát az egyházlátogatóság útján szedesse be.

Az e. m. közgyűlés az indítványt mellőzi s kimondja, hogy a szükséges naplók beszerzéséről maguk az egyházak gondoskodjanak.

n) Kéri az egyházmegyét, hogy miután a 2 korona isk. látogatói fuvardíj nagyon kevés, a közigazgatási célokra adott államsegélyből az iskolalátogatóknak is juttasson bizonyos összeget, hogy látogatásuk fárasztó munkáját ne kelljen még anyagi áldozattal is megpótolni.

Miután az 1904. évi tavaszi e. m. közgyűlés az egyházmegyénknak jutott 900 kor. közig. államsegélyt nélkülözhetetlen célokra már elosztotta: az egyházmegye a kérelmet ezúttal sem teljesítheti. Kimondja azonban, hogy amikor a kormány által megígért 1, illetve 3 év alatt 3 millióra emelendő államsegély folyósíttatni fog, akkor a kérdésben érdemileg fog határozni.

o) A betérjesztett tankönyvkimutatásokból továbbá az tűnik ki, hogy Szerdahelyen, hol az állami iskolában a szöllőskei lelkész tanítja a vallást, vallástani kézikönyvek egyáltalán nincsenek. Feltűnően kevés számmal vannak tankönyvek Morván és Málcán. Nagyráskán mindössze 3 osztály van. Vásárhelyen pedig egy és ugyanazon osztályban kétféle tankönyvből tanulták a gyermekek a történelmet.

Utasíttatik a szöllőskei lelkész, miszerint hasson oda, hogy a szerdahelyi állami iskolába járó ref. tanköteles gyermekek mindenikének meglegyen a szükséges vallástani kézikönyve s úgy a maga könnyebbsége, mint a nagyobb eredmény biztosítása céljából ily kézikönyvekből oktassa a vallástanra a növendékeket.

Ugyancsak utasítatik a morvai és málcái egyházak tanítója, hogy hassanak oda, miszerint minden egyes iskolába járó növendéknek meglegyen valamennyi tankönyve.

A nagyráskai tanító utasítatik, hogy a 3 osztályú iskolát mielőbb 6 osztályúvá fejlessze.

A vásárhelyi tanító pedig egy és ugyanazon osztályba egy tantárgyat két tankönyvből ne tanítson.

47. Beterjesztett a folyó évi július hó 2-án Gálszécsben tartott egyetemes tanítótestületi közgyűlés jegyzőkönyve, melyből a következő indítványok és előterjesztések terjesztetnek az e. m. közgyűlés elé:

a) Indítványozza tanítótestület, hogy tekintettel Bocskay Istvánnak a haza és egyház szabadságának megmentése körül szerzett nagy érdemeire, ev. ref. iskoláinkban minden év május hó 20-án, vagy valamely más napon Bocskay-émlékünnepély tartassék s azon Bocskay emléke minden évben felújíttassék. Keresse meg evégből az egyházmegye a felettes egyházi hatóságokat, oly intézkedés tétele céljából, hogy a Bocskay-émlékünnepély évenkénti tartása összes magyarországi ref. iskoláinkra nézve kötelező erejűvé legyen.

Az e. m. közgyűlés, tekintettel Bocskay Istvánnak a haza és egyház szabadságának megmentése körül szerzett elévülhetlen érdemeire s arra a nagy erkölcsi hatásra, melyet az egyház nagy férfiai emlékének a tanuló ifjúság előtt való időnkénti felújításától várhat, — az indítványt elfogadja s további intézkedés céljából a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

b) Ugyancsak indítványozza, hogy miután a sárospataki irodalmi-kör némely népiskolai tankönyv-kiadványai nem állanak a kellő színvonalon, a tanítás eredményesebbé tétele céljából nyissa meg az egyházkerület sorompóit az országszerte legjobbnak ismert tankönyvek előtt, az egyházkerületi tanügyi

bizottság válassza ki az ily legjobbnak ismert tankönyveket s csak ezeket engedje használni iskoláinkban.

Az e. m. közgyűlés az indítványt pártolólággal terjeszti fel az egyházkerületi közgyűlésre.

c) Indítványozza továbbá, hogy egyházkerületünkben, némely más egyházkerületek példájára, egyházmegyénként építészeti bizottságok alakíttassanak, amelyeknek feladata volna az iskolai és egyéb épületek építésének olyképp való ellenőrzése, hogy az az elfogadott terv szerint vitetnék keresztül.

Az e. m. közgyűlés az építészeti bizottság megalakításának eszméjét elfogadja.

d) Indítványozza, hogy miután a gyűlésről sokan hiányoztak, a 4 kor. mulasztási büntetéspénzt emelje fel az egyházmegye 10 koronára. Jelenti egyszersmind, hogy igazolatlanul távolmaradtak: Kövy Jolán, Papp István, Sélley Győző, Szombathy Dénes, Kecskeméthy Zsigmond, Szombathy Béla, Zsolnay Gergely, Zsoldos Ferenc, Hollós János. Kéri végül, hogy a birságpénzek behajtásával az egyházmegye az egyházlátogatóságot bizza meg.

Az e. m. közgyűlés a mulasztási birságpénzt ezennel 10 koronára emeli fel s megbizza az esperest, hogy ezt a körülményt körülvéllileg hozza az összes tanítók tudomására, megjegyzevén, hogy e határozat hatálya csak az ezután történő mulasztásokra terjed ki. A fent felsorolt igazolatlanul mulasztókat az eddigi 4 korona birságpénzben marasztalja el s annak behajtásával az illető egyházlátogatóságot bizza meg.

e) Jelenti, hogy a kitűzött pályakérdésre két pályamű érkezett be. Az egyik a pályadíjra érdemesnek találtatott. Szerzője: Pánthy Lajos, bánóci tanító. A másik dícséretben részesítettett. Szerzője: Könyves Kálmán, garanyi tanítót.

Elismeréssel vétetik tudomásúl.

f) Jelenti végül, hogy Sallay Simon és Mizsák Péter volt tanítótestületi képviselők nyugalomba vonultával, Várady Pált és Karakó Ferencet választotta meg tanítótestületi képviselőkül.

Tudomásúl vétetik.

48. Olvastatott az esperesnek a Bocskay emlékűnnep megtartása tárgyában beadott jelentése s ezen emlékűnnepély alkalmával a Bocskay-alapra rendezett gyűjtésekről szóló kimutatása, amint következik:

1. Bánóc egyházból begyűlt	---	---	6	kor.	38	fill.
2. Deregyő „ „	---	---	3	„	10	„
3. Gálszécs „ „	---	---	3	„	—	„
4. Gercsely—Kiszte egyházból begyűlt			2	„	—	„
5. Homonna „ „			10	„	—	„
6. Kisazar „ „			1	„	—	„
7. Kisbári „ „			2	„	—	„
8. Nagybári „ „			4	„	50	„
9. Kisráska „ „			1	„	—	„
10. Kolbása „ „			4	„	60	„
11. Ladamóc „ „			2	„	—	„
12. Lasztóc „ „			2	„	—	„
13. Lasztomér „ „			4	„	—	„
14. Legenye „ „			3	„	60	„
15. Magyarizsép „ „			1	„	52	„
16. Miglész „ „			1	„	—	„
17. Alsómihályi „ „			2	„	16	„
18. Nagyráska „ „			4	„	—	„
19. Nagytoronya „ „			2	„	01	„
20. Sátoraljaujhely „ „			38	„	—	„
21. Zemplén „ „			1	„	20	„
22. Szőlőske „ „			6	„	19	„

Összesen --- 105 kor. 26 fill.

Tudomásúl vétetik.

49. Olvastatott Soltész Gyula kisazari lelkész kérvénye, melyben hivatkozással arra, hogy s.-lelkészt többszöri pályázati hirdetés dacára sem sikerült találnia, továbbá hogy most

is tartó gyengélkedése miatt egymaga képtelen a lelkeszi szolgálatok végzésére: annak kieszközlését kéri az egyházmegyétől, hogy a káplántartási kongrua, melyre őt az egyházkerület f. é. tavaszi közgyűlésének 110. sz. határozatával ajánlotta káplán hiányában egyik szomszéd lelkészársával való kisegítettése céljára folyósítsassék.

Miután a káplántartási kongrua csakis segédlelkész részére úttalaltik ki, ennél fogva az egyházmegye folyamodó kérésének nem tehet eleget.

50. Olvastatott Simon Zoltán megválasztott csarnahói tanító kérvénye, melyben az egyházmegyébe való bekebelezés és tanítói állásába való beerősítettése iránt folyamodik.

Bemutatott okmányok alapján Simon Zoltán az egyházmegyébe bekebeleztetik, csarnahói tanítói állásába beerősítetik s a határozat a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetni rendeltetik.

51. A tussai egyház presbyteriuma jelenti, hogy Illés János tanító a presbyterium jóváhagyása mellett állását elhagyta.

Tudomásul vétetik.

52. A kolbásai egyház előljárósága az adás-vevési szerződés bemutatása mellett jelenti, hogy az egyház tulajdonát képező s a kozmai 95. számú telekjegyzőkönyvben 802/b. helyrajzi szám alatt lévő ingatlant, tekintve hogy az alig jövedelmezett valamit az egyháznak, Veréb János kozmai lakosnak 1300 koronáért örök áron eladta.

Miután eladás a presbyterium és egyházközségi közgyűlés jóváhagyása mellett egyházi törvényeinknek megfelelően történt s miután a bemutatott iratok szerint az eladási ár kamatai sokkal többet fognak jövedelmezni, mint amennyit az ingatlan jövedelmezett, az eladás engedélyez-

tetik, az adás-vételi szerződés jóváhagyatik s ezen határozat megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

Felelősség terhe alatt utasíttatik azonban a kolbásai egyház előljárósága, hogy a befolyó vételért az egyházkerület pénztárába gyümölcsözés céljából szolgáltatassa be s ennek megtörténtét tavaszi közgyűlésünkre jelentse.

53. A morvai egyház előljárósága az adás-vételi szerződés bemutatása mellett jelenti, hogy az egyház tulajdonát képező 190. helyrajzi szám alatt lévő, eddig alig jövedelmezett ingatlant felerészben ifj. Zolócsik Mihály és neje Holócsin Annának, felerészben pedig Furda Jánosnak 2100 korona vételárért eladta.

Miután az eladás egyházi törvényeink rendelkezéseinek pontos betartása s úgy az egyháztanács, mint az egyházközségi közgyűlés jóváhagyása mellett történt s az eladás az egyházra nézve előnyösnek látszik, az eladás ténye s az adásvételi szerződés jóváhagyatik és az iratok megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetni határozottak.

Azonban az egyház előljárósága felelősség terhe alatt köteleztetik, hogy az ingatlan vételárát az egyházkerület pénztárába gyümölcsöztetés végett küldje be s ennek megtörténtét tavaszi közgyűlésünkre jelentse be.

54. Olvastatott Sallay Simon nyugdíjazott lasztóci tanító búcsu levele.

Az egyházmegye őszinte sajnálattal vesz búcsut Sallay Simon nyugalmazott tanítótól, aki hosszú időn át ernyedetlen szorgalommal igyekezett a kezeire bízott ifjúságot mély vallásosságra és igaz hazafiságra oktatni s jól kiérdemelt pihenéséhez Isten áldását kéri.

55. A miglászai egyház előjárósága az iskola építéséhez szükséges fuvar kiszolgáltatása céljából tett természetbeni és pénzbeli kivetéseket jóváhagyás végett bemutatja.

Az egyház presbyteriuma, illetve közgyűlése által 1906. évi március hó 5-én, május hó 6-án, május hó 20-án és augusztus hó 12-én, e tárgyban hozott határozatok jóváhagyatnak.

56. Olvastatott özv. Gyarmathy Sománé kérvénye, melyben néhai Gyarmathy Soma volt bodzásújlaki lelkész után maradt egyházkerületi tartozás elengedésének kieszközlése iránt folyamodik.

Miután az egyházmegye tudomással bír azon nyomasztó anyagi viszonyokról, amelybe folyamodó férje elhunytá után jutott, a kérvényt meleg pártfogással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

57. Az egyházmegye esperese Huban Bertalan bodzásújlaki s Cseh Pál nagymihályi lelkésznek ezen állásába történt ünnepélyes beiktatása alkalmával felvett jegyzőkönyveket bemutatja.

Tudomásul vétetik.

58. Olvastatott a nagybári-i ev. ref. egyház és presbyteriumának határozata, mellyel a tanítói lak építésére vonatkozó tervet és költségvetést hivatkozással a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 29-ik pontjára jóváhagyás és megerősítés céljából bemutatja.

Mielőtt az egyházmegye közgyűlése a bemutatott terv- és költségvetés tárgyában érdemi határozatot hozna, — felhívja esperesét, hogy személyesen vagy kiküldött szakértő közbejöttével állapítsa meg, hogy a jelenlegi nagybári-i tanítói lak kisebbmértvű javítással oly állapotba hozható-e még, hogy az megfelelő tisztességes

lakásúl szolgáljon ; — egyszersmint felhívja esperesét, hogy a nagybári-i tanítói lak újra építésére vonatkozó eddigelé keletkezett összes tárgyalási iratokat a tavaszi egyházmegyei közgyűlés elé javaslata kíséretében mutassa be, — amikor is fogja az egyházmegyei közgyűlés az építés kérdésében érdemi, esetleg az illetéktelen beavatkozás megtorlása iránti határozatát meghozni.

59. Az egyházmegye esperese a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak a magyarizsépi és szalóki egyházak államsegélye elvonása tárgyában kibocsátott 18099/906. sz. leiratának másolatát bemutatja.

A miniszteri intézkedés másolata az érdekelt egyházak előljárásgainak érdekeiknek megóvása céljából kiadatni határoztatik.

60. Olvastatott a gömöri ev. ref. egyházmegyének köszönő levele nagyt. Nagy Pál esperes elhunytával alkalmával kifejezett részvétért.

Tudomásúl szolgál.

61. A lasztóci ev. ref. egyház lelkésze jelenti, hogy az egyház presbyteriuma Jákó Sándor okl. tanítót tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye a bemutatott okmányok alapján Jákó Sándort lasztóci tanítói állásába beerősí, az egyházmegyébe bekebelezi és a határozását az egyházkerületre felterjeszti.

62. A kolbásai ev. ref. egyház lelkésze jelenti, hogy az egyház presbyteriuma Molnár Béla okl. tanítót tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye a bemutatott okmányok alapján Molnár Bélát kolbásai kántortanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi és e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

63. A nagytoronyai ev. ref. lelkész jelenti, hogy az egyház presbyteriuma Kormány Gusztáv okl. tanítót tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye a bemutatott okmányok alapján Kormány Gusztávot nagytoronyai kántor-tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi és e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

64. A gálszécsi ev. ref. egyház lelkésze jelenti, hogy az egyház presbyteriuma Magyar Imre Lajos okl. tanítót tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegye a bemutatott okmányok alapján Magyar Imre Lajost gálszécsi tanítói állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi és e határozatát az egyházkerületre felterjeszti.

65. Olvastatott a ladamóci egyház presbyteri és egyházközségi közgyűlésének az 1800 korona regále-váltáság elköltött tőkeösszeg biztosítása tárgyában beadott jegyzőkönyve.

Miután az egyházközségi közgyűlés határozata nem felel meg annak a kívánalomnak, melyet a f. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 25. számú határozatában kifejezett: utasítottik a ladamóci egyház, hogy az 1800 korona tőkeösszeg kellő biztosítása céljából hozzon egyházközségi közgyűlésében oly értelmű határozatot, melyben ezen tartozást kifejezetten az egyház rendes tartozásának jelenti ki s ezt az újabb határozatát mutassa be a jövő évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésnek.

66. Olvastatott a magyarsasi egyház előljáróságának kérvénye, melyben a bemutatott presbyteri és közgyűlési határozatok alapján a paplak megújítására vonatkozó 4000 koronáról szóló „Építkezési szerződés“ megerősítését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatok alapján a 4000 koronáról szóló „Építkezési szerződést jóváhagyja és megerősíti.

67. Esperes jelenti, hogy Köröskényi Ágostonné kolbásai lakos rendkívüli egyházi adóügyben beadott felebbezését visszavonta.

Tudomásúl vétetik.

68. Az esperes jelenti, hogy az időszaki bíróság megbízatása lejárt.

Az időszaki bíróság egy évi időtartamra az elnökség mellett Kádár János papi, Dókus Gyula, Diószeghy János világi tanácsbírák, mint rendes, Kozma Antal, Szegő Béni papi és Nemes Lajos világi tanácsbírák, mint póttagok és az egyházmegye ügyészéből megalakíttatik.

69. Az egyházkerületi közgyűléssel egybekötött papszentelésre felszentelendő lelkészekül az egyházmegye részéről ajánltnak:

Hubay Bertalan bodzásújlaki, Cseh Pál alsómihályi és Nyitrai Lajos tussai lelkészek.

70. Az őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldetnek:

Az elnökség mellett rendes tagokül: Szegő Béni, Tudja Mihály papi, Nemes Lajos és Diószeghy János világi tanácsbírák; Péter Mihály papi, Dókus László világi főjegyzők.

Póttagokül: Kozma Antal és Virág József papi tanácsbírák és Bernáth Aladár világi aljegyző.

Felkéretnek az egyházkerületi közgyűlésre kiküldött rendes tagok, hogy netaláni akadá-

lyoztatásuk esetén e körülményt az esperessel idejében tudassák, hogy a póttagok kiküldése iránt intézkedhessék.

A közgyűlésen megjelenő küldöttek figyelme felhívatik az 1903-ik évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 122. sz. határozatára, amely szerint az egyházkerületi közgyűlésen elejétől végig jelen lenni tartoznak.

71. A jegyzőkönyv hitelesítése helyéül Legenye tüzetik ki s arra

az elnökség mellett az összes egyházi és világi tanácsbírák, valamint a jegyzői kar kiküldetik.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye **közigazgatási bíróságának** 1906. szeptember hó 11-én Abarán tartott ülésében felvett jegyzőkönyve.

I.

Tárgy: Hubay Bertalan b.-ujlaki ev. ref. lelkész és özv. Gyarmathy Sámuelné lelkészné közötti 1½ lucernás föld használati joga.

Jelen voltak: Hutka József esperes és Dókus Gyula legidősebb tanácsbíró elnöklete alatt: Tudja Mihály, Kádár János papi, Nemes Lajos, Diószeghy János világi tanácsbírák. Előadó bíró Virág József, papi tanácsbíró. Mint jegyző: Péter Mihály, papi főjegyző.

Elnök az ügy megnevezésével az ülést megnyitván, felhívja előadót a tárgy előterjesztésére. Az előadó előterjesztésének meghallgatása és a személyesen megjelent Hubay Bertalan és az özv. Gyarmathy Sománé képviselőjében jelenlévő Sütő Kálmán kihallgatása után a bíróság zárt ülésben a következő

végzést hozta:

Özv. Gyarmathy Sámuelné lelkésznét az 1½ hold lucernás föld jelen, 1906. évi egész termése megilleti. Amennyiben pedig ennek használatában Hubay Bertalan b.-ujlaki lelkész az özvegyet megakadályozta volna, illetőleg az őt illető lucernát lekaszáltatta, vagy felhasználta volna: köteles az ezen földről általa letakarított lucernát özvegy Gyarmathy Sámuelnének természetben, vagy annak ellenértékében visszatéríteni.

Indokok:

A tiszáninneri egyházkerület 1890. évi tavaszi közgyűlésének 38. p. a. hozott határozata szerint: „a fizetés elosztására vonatkozólag szabályul kimondatik, hogy a föld egy évi jövedelmének tekintetik a földbirtokban termelhető egy tavaszi és egy őszi vetés, rét, legelő, szőlő, erdő stb, egy évi haszna.

Miután pedig az 1½ hold lucernás föld az özvegynek, Gyarmathy Sámuelné lelkésznek jutott haszonélvezeti jogon s az 1906. év folyamán az arról kaszálható összes lucerna-termés a jelen év hasznát képezi: ezért kellett özv. Gyarmathy Sámuelnének ahhoz való jogát a bíróságnak megállapítani s Hubay Bertalan bodzásujlaki lelkészt pedig az elhasznált lucernának természetben, vagy ellenértékben való visszatérítésre kötelezni.

Az ítélet a személyesen megjelent Hubay Bertalan és az özv. Gyarmathy Sámuelné képviselőjében jelenlevő Sütő Kálmán előtt kihirdetve, abban megnyugodtak.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye **fegyelmi bíróságának** 1906. szeptember hó 11-én Abarán tartott ülésében felvett jegyzőkönyve,

II.

Tárgy: Várady Pál fegyelmi ügye.

Jelen voltak: Hutka József esperes és Dókus Ernő e. m. gondnok elnöktele alatt: Virág József, Kádár János papi, Dókus Gyula, Nemes Lajos, Diószeghy János, világi tanácsbírák. Mint előadó bíró: Kozma Antal. Jegyző: Péter Mihály, papi főjegyző.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja az előadót az ügy ismertetésére. Előadó az ügyet előszóval ismerteti, hogy t. i. a tiszáninneri egyházkerület fegyelmi bírósága 1906. május 15—16. napjain Miskolcon tartott ülésében a f.-zempléni egyházmegyei fegyelmi bíróságának Sátoraljauhelyen, 1905. április 5-én a Várady Pál deregnyei tanító fegyelmi ügyében hozott ítéletét, mely ítélet ellen gr. Lónyay Gábor deregnyei főgondnok, a tiszáninneri egyházkerület fegyelmi bíróságához felebbezést adott be, — feloldotta s felhívta a bíróság elnöke által a deregnyei egy-

ház presbyteriumát, hogy nyilatkozzék határozottan, emel-e Várady Pál ellen hivatalból panaszt. Az egyházmegyei bíróságot pedig a presbyterium válasza után újabb ítélethozatalra utasította.

Ezek után a f.-zempléni ev. ref. egyházmegye fegyelmi bírósága zárt ülésben a következő

határozatot hozta:

A Várady Pál elleni fegyelmi ügy ezennel megszüntetettik.

Indokok:

A deregnyei egyház presbyteriuma még 1904. december hó 4-én tartott ülésében, továbbá 1905. május 14-én tartott ülésében kimondotta, hogy Várady Pál ellen panaszt nem tesz. Mivel tehát panaszló nincs s hivatalból üldözendő cselekvény fenn nem forog, az ügyet be kellett szüntetni. S erről a tiszáninneri egyházkerület fegyelmi bírósága értesítendő.

Jegyzették : PÉTER MIHÁLY egyházmegyei papi főjegyző az 1—15, 17, 22, 24, 32—41. pontokat és a közigazg. bir. 1. pontot és a fegyelmi bír. I. pontot.

DÓKUS LÁSZLÓ világi főjegyző a 16. és 50—56. pontokat.

SÜTŐ KÁLMÁN papi aljegyző a 18, 19, 20, 21, 31, 33, 42—49, 66, 67. pontokat.

BERNÁTH ALADÁR vil. aljegyző a 23, 25, 26, 27—30, 57—65, 68, 69. pontokat.

E jegyzőkönyvi pontok a Legenyén, 1906. szept. 24-én tartott hitelesítő bizottsági ülésen meghitelesítették.

TÁRGYMUTATÓ.

I. Közgyűlési ügyek.

1. A közgyűlést megelőző istentiszteleten Hutka József esperes imádkozott, imája közölve van.
2. Hutka József esperes bejelenti a szavazatok eredményét az e.-megyei gondnoki állásra, Dókus Ernőt megválasztott gondnoknak jelenti ki.
3. A gondnok az esküt leteszi, az esperes a hivatali pecsétet kezébe adja, őt hivatalába beiktatottnak nyilvánítja.
4. Dókus Ernő e.-megyei gondnok székfoglaló beszéde.
5. Péter Mihály papi főjegyző üdvözlő beszéde.
6. Megalakulás, — a közgyűlés megnyitása.
7. Felterjesztés az e.-kerületre a gondnoki beiktatásról.
8. Az esperes imája, az e.-megyei gondnok székfoglaló és a főjegyző üdvözlő beszéde szóról-szóra beiktatandó a jegyzőkönyvbe.
9. Esküt tett tanítók.
10. A Dókus Ernő e.-megyei gondnokká választásával megüresedett vil. t.-bírói állásra a szavazatok okt. 25-ig adandók be s a szav.-bontó-biz. tagjai.
11. A f.-szabolcsi e.-megye részvétirata b. e. Bernáth Elemér elhunytá alkalmából.
12. Özv. Thuránszky Zoltánné köszönő-irata a férje elhunytá alkalmából kifejezett részvétért.
13. Szentpétery Sámuel pelsőci lelkész elhunytá alkalmából özvegyéhez részvétirat intéztetik.
14. Nagy Pál gömöri esperes elhunytá alkalmából az esperes özvegyének részvétiratot intézett.
15. Csabay Pál espereshez üdvözlő-irat intéztetik.
16. A nagybári-i gondnoki számadás.
17. A csernahói adósságrendezés-ügy.
18. A zempléni egyház tartozása.
19. Hiányos iskolai fedezések némely egyházakban.
20. A kassui temető-ügy.

21. Az iskolai ingatlan vagyon telekkönyvezése és a pénzbeli alapoknak az egyház többi törzsvagyonába való átírása.
22. Melko István és Horkay Bertalan lelkészek bírságai elengedtetnek.
23. Réz László és Komjáthy Gábor e.-megyei tartozása.
24. A b.-újlaki tartozás kötvény-ügye.
25. A m.-izségi tanítói lak és belhely-ügy.
26. A m.-izségi iskola terve és költségvetése.
27. Ladmóci 800 kor. kölcsön.
28. A tussai templom terve és költségvetése.
29. A lasztóci egyház kölcsöne.
30. Özv. Gyarmathy Sománé adó-ügye.
31. Tanítói nyugdíjhátrálékok.
32. Küldöttségi jelentés a n.-ráskai elköltött tőkéről.
33. A b.-újlaki egyház 4000 k.-t a földhitelintézettől akar beszerezni.
34. A tussai egyház 6000 kor. kölcsönért folyamodik az e.-kerülethez.
35. Tanítói díjlevelek megerősítése.
36. Segélykérvények az őszi segély iránt.
37. A migléci egyház saját alaptőkéjét kölcsön kéri.
38. A homonnai misszió rendezése.
39. Zemplénmegye alispánjának megengedtetik, hogy a a borsí-i harangot a II. Rákóczy Ferenc hamvainak eltemetésére rendezendő nemzeti ünnepély alkalmából Kassára elszállíthassa.
40. Közalapi segély iránt beadott kérvények.
41. Az orsz. özv.-árvagyámtár 1906. évi járulékairól szóló kimutatás.
42. Ónódy Zoltán kistraskai tanító állásába beerősítetik és az egyházmegyébe való bekebelezése.
43. Szombathy Béla m.-izségi tanító állásába beerősítése és az egyházmegyébe való bekebelezése.
44. A kisbári-i paplak építési terve és költségvetése.
45. Ügyészi vélemény az ev. ref. egyház tulajdonát képező ingatlanokról és a köszénkutató-jog után befolyó jövedelmekről.
46. A tanügyi biz. jegyzőkönyve s a hozott határozat.
47. Az egytetemes tanítóegyesület jkve s az annak alapján hozott határozatok.
48. A Bocskay-émlékünnepély alkalmával begyűlt perselypénz az egyházakban 105 kor. 26 fillér.
49. Soltész Gyula kisazari lelkész kérvénye káplántartási congrua tárgyában.
50. Simon Zoltán csernahói tanító állásába beerősítetik, s az egyházmegyébe bekebeleztetik.

51. Illés János tanító Tussáról való eltávozása tudomástul vétetik.
 52. A kolbásai adásvételi szerződés megerősítettik.
 53. A morvai egyházé hasonlóképen.
 54. Sallay Simon nyug. lasztóci tanító lemondólevele.
 55. A migléci egyház adókiivetése.
 56. Özv. Gyarmathy Sománé kérvénye a férje után maradt kerületi tartozás elengedése tárgyában.
 57. Hubay Bertalan b. újlaki és Cseh Pál alsó-mihályi-i lelkészek állásaikba beiktattattak.
 58. A nagybári-i tanítói lak építése.
 59. A szalóki és m.-izsépi tanítói államsegélyekre vonatkozó miniszteri leirat.
 60. A gömöri e.-megye köszönő-levele a Nagy Pál elhunytá alkalmából kifejezett részvétért.
 61. Jákó Sándor lasztóci tanító állásába beerősítettik s az e.-megyébe bekebeleztetik.
 62. Molnár Béla kolbásai tanító állásába beerősítettik s az e.-megyébe bekebeleztetik.
 63. Kormány Gusztáv n.-toronyai tanító állásába beerősítettik s az egyházmegyébe bekebeleztetik.
 64. Magyar Imre Lajos gálszécsi tanító hasonlóképen.
 65. A ladamóci egyház regále-váltás ügye.
 66. A magyarsasi egyház paplak-építési szerződése jóváhagyatik.
 67. Köröskényi Tamásné adóügyben tett fellebbezését visszavonja.
 68. Az időszakai tanács mandátuma lejárván, újból megalakittatik.
 69. Papszentelésre ajánlatnak Hubay Bertalan b.-ujlaki, Cseh Pál alsó-mihályi-i és Nyitray Lajos tussai lelkészek.
 70. Kik mennek az őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőül.
 71. A jkv hitelesítésének helyül Legenye tűzetik ki.
-

II. Közigazgatási bírósági ügyek.

1. Hubay Bertalan b.-újlaki lelkész és özv. Gyarmathy Sámuelné lelkészné közötti vitás lucernás-föld ügye.

III. Fegyelmi bírósági ügyek.

1. Várady Pál deregnyői tanító fegyelmi ügye.
-

BETŰRENDES MUTATÓ.

- Abara 46 *b)*, 46. *g)*.
Alsómihályi 46. *j)*.
Bernáth Aladár 10, 66.
Bocskay István emléke 47, 48.
Bodzásújlak 24.
Csabay Pál 15.
Cseh Pál 57, 68.
Csernahó 17, 40.
Deregyő 46. *é)*.
Diószeghy János 65, 66.
Dókus Ernő 3, 4, 8.
Dókus Gyula 10, 39, 65.
Dókus László 66.
Egyházak 45, 46. *ó)*.
Egyházlátogatóság 47. *d)*.
Esperes 10, 8, 44.
Építési bizottság 47. *c)*.
Fejes István 10.
Felsőszabolcsi egyházmegye 11.
Özv. Gyarmathy Sománé 30, 56. köz. bir. I.
Hardicsa 46. *c)*.
Hollok János 47. *d)*.
Homonna 35.
Hubay Bertalan 57, 68. köz. bir. I.
Hutka József esperes 1, 2, 3.
Illés János 51.
Iskolalátogatók 46. *m)*.
Jákó Sándor 9, 61.
Karakó Ferenc 47. *f)*.
Kádár János 65.
Kecskeméthy Zsigmond 47. *d)*.

- Kisazar 46 *b*).
Kisbári 40, 44, 46. *h*).
Kistornya 40, 46 *b*) 46. *i*).
Kolbása 35, 52.
Komjáthy Gábor 23.
Kormány Gusztáv 9, 63.
Kozma Antal 65, 66.
Könyves Kálmán 47. *é*).
Köröskényi Ágostonné 67.
Kövy Jolán 47. *d*).
Lasztóc 29, 35, 40.
Lelkészek 41, 45.
Magyar Imre Lajos 64.
Magyarizsép 25, 26, 35, 59.
Málca 46. *r*).
Melkó István 22.
Migléc 37. 55.
Molnár Béla 62.
Morva 46. *r*) 53.
Nagybári 16, 40. 46, *b*), 46. *h*), 58.
Nagy Pál 14, 63.
Nagyráska 32, 40, 46. *b*).
Nagytoronya 35, 40.
Nemes Lajos 65, 66.
Nyitray Lajos 68.
Dr. Nyomárkay Ödön 46. *l*).
Onódy Zoltán 9, 42.
Papp István 47. *d*).
Pánthy Lajos 47. *é*).
Péter Mihály 5, 8, 66.
Réz László 23. .
Sallay Simon 54.
Sárospatak Irod. kör. 47. *b*).
Sélley Győző 46. *b*), 47. *d*).
Simon Zoltán 50.
Soltész Gyula 49.
Szalay Béla 46. *l*).
Szalók 46. *f*), 59.
Szegő Benő 65, 66.
Szentpétery Sámuel 13.

Szombathy Béla 43. 47. *d*).

Szóllóske 46. *r*).

Tanítók 45.

Özv. Thuránszky Zoltánné 12.

Tudja Mihály 66.

Tussa 28, 34, 40, 46. *b*)

Ügyész 20, 21, 65.

Zemplén 18.

Zolnay Gergely 47. *d*).

Zsoldos Ferenc 9, 47. *d*).

Várady Pál 47. *f*) fegy. bir. I.

Vásárhelyi tanító 46. *r*).

Virág József 66.

